Mar. Tullij Ci=ceronis Epiſtole familiares

atq; breuiores, adoleſcētib⁹ quoq; magis vtiles, ex toto Epiſtolarꝝ eius volumine tanq; ex ęloquētiæ fonte accurate collectę, ac denuo vigili cura elima=tę, adiūctis etiā Epiſtolarꝝ argumentis vel Titulis intētiōes ipſarꝝ ſuccincte declarātibus, cū Epiſtolarum numero libri cuiuſlibet, quo Iuuenibus ipſis in libros principales facilior pateat aditus.

NICOLAVS AEDELER AD LECTOREM.

Si quis apollineos auido ſitit ore liquores
Pegaſeoq; volet fonte leuare ſitim.
Ante per irriguos Tulli ſpaciabitur hortos
Fons vbi gēmātes fundit opimus aquas.
Hic irrorati phæbeo numine flores:
Hic quoq; perpetuo ſpirat odore roſa.
Hic ſibi multigeno plectat de flore coronam:
Labraq; ſub vitreo proluat ipſe lacu
Dehinc ad Cirrheas Phœbo inuitabitur arces:
Sumpturus plectrum, dulciſonāq; lyram.

Marci Tullij Ciceroīs vita ex Plu-
tarcho græco Hiſtoriographo.

Vlliorum familia, quæ et poſtea Ciceronis cogno
mentum recepit, & ex municipio Arpinati origi-
nem traxit. principiũ vero generis in Tulliũ Vol-
ſcorũ regem ſatis cõſtãti opinioni hominũ refere-
bat, Sed ꝗ̃ꝗ̃ a regibꝰ orta, tñ vt res mortaliũ flux-
ere, ac labiles ſunt, procedente tẽpore claritate nominis extin-
cta ignobilitatem aduſq; cõſenuiſſe videtur, non tamen adeo di
merſa quin & Rome ſupra vulgus emergeret: ac equeſtrem lo
cum qui medius inter patres & plebem habebatur obtineret.
Qui prius ex ea familia Cicero cognominatus eſt, in extrema
naſi parte eminens quiddam in figuram ciceris habuit: a quo ſi-
bi cognomen inditum ac per eũ in poſteros gentileſq; tranſfu-
ſum. Hic Cicero Orator linguæ romane decꝰ & ſplendor: atq;
eloquij parens, natus eſt patre Tullio: matre Olbia quæ & ipſa
honeſtis orta parentibꝰ memoratur. Is Itaq; tempore Iulij Cæ
ſaris claruit. qui ob preclariſſimi ingenij ſui acrimoniam eximi
amq; virtutem, in conſulem romanum creatus eſt: qui mlta &
preclara & egregia facinora pro repub. ro. geſſit, vt primus om
nium romanorum & pater patriæ appellatus eſt. Præterea Ci-
cero Marcũ filiũ & Tulliolã filiam ex Terentia vxore, ſicuti ex
eius ſcriptis claret, habuit. Scripſit enim libros complures, quos
poſteritati reliquit: qui apud Plutarchum carta. cccc. iij. enume-
rantur. Quũ vero ſexageſimũquartũ ſuæ ætatis annũ vixiſſet:
a Marco Anthonio ſuo emulo: Octauio concedente: ob inui
dentiam interemptus. Poſtremo autem iſte Anthonius ab Au-
guſto Cæſare victus, ſeſe ꝓpria manu occidit: Reliq ꝗ̃q; oẽs
Ciceroīs hoſtes inimici tãdẽ ignominioſe atq; miſere perierunt.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola-
rum familiarium ad Lentulum proconſulem Liber Primus.

¶ Marcus Tullius Cicero Lentulo proconſuli. Salutem dicit.

¶ Commonefacit Lentulũ de rebus in ſenatu ge-
ſtis & de ſua in eum voluntate. Epiſtola Prima

Go oĩ̃ officio ac potius pietate erga te ceter] ſatiſ-
facio omnibꝰ, mihi ipſe nunq; ſatiſfacio. Tanta eñ
e magnitudo eſt tuorum erga me meritorũ, vt, quo-
niam tu niſi perfecta re, de me non conquieſti;
ego, quia non idem in tua cauſa effitio: vitam mihi
eſſe acerbam putem. In cauſa hæc ſũt. Anthonius Regis Lega
tus aperte pecunia nos oppugnat. Res agitur per eoſdẽ credi-
tores: ꝑ quos, quũ tu aderas, agebatur. Regis cauſa ſi qui ſunt
qui uelint: qui pauci ſunt: omnes rem ad Pompeium deferri vo
lunt. Senatus religionis calumniam non religione: ſed maliuo-
lentia: et illius regie largitionis inuidia comprobat. Pompeiũ &
hortari et orare etiã liberiꝰ accuſare et monere, vt magnã iſamiã
fugiat: non deſiſtimus. Sed plane nec præcibus noſtris nec ad-
monitionibus reliquit locum. Nam cũ in ſermone quotidiano,
tum in ſenatu palã ſic egit cauſam tuã: vt neq; eloquentia ma-
iore quiſq;, neq; grauitate: nec ſtudio: nec contentione agere
potuerit cum ſumma teſtificatione tuorum in ſe offitiorum &
amoris erga te ſui. Marcellinum iratum eſſe tibi ſcis. Is hac re-
gia cauſa excepta: cæteris in rebus ſe acerrimum tui defenſo-
rem fore oſtẽdit. Quod dat accipimus. qđ reſtituit inferre de re

acta ſic eſt hec. Naſidib⁹ mane ſcripſi. Horteſij & mea et Luculli
ſnia cedit religiõi de exercitu. Teneri em̄ res aliter nõ põt. Sed
ex illo ſenatuſconſulto, q̄d te referēte factū eſt: tibi decernitur vt
Regē deducas: quod cõmode facere poſſis, vt exercitū religio
tollat: te auctorē ſenatus retineat. Craſſus tris legatos decernit:
nec excludit Pompeiū. Cenſet em̄ etiā ex ijs: qui cū imperio
ſūt. Bibulus tris ligatos ex ijs, qui priuati ſunt. huic aſſentiuntur
reliqui conſulares, preter Seruiliū: qui oīno reduci negat opor-
tere. & Volcatium: qui Lupo referente Pompeio decernit. &
Africanū qui aſſentit̄ Volcatio. que res auget ſuſpitionē Põ-
peij voluntatis. Nam aduertebat̄ Pompei familiares aſſentire
Volcatio. Laborat̄ vehemēter: inclinata eſt res Libonis et Hi-
pſei non obſcura concurſatio & cõtentio omniumq̄ Pompei
familiarium ſtudium in eam opinionem rem adduxerūt, vt Põ-
peius cupere videatur. Cui qui nolunt: ijdem tibi quod eum or-
naſti non ſunt amici. nos in cauſa autoritatem eo minorem ha-
bemus quod tibi debemus. Gratiā autem noſtram extiguit ho
minum ſuſpitio: q̄d Pompeio ſe gratificari putant. Vt in rebus
mlto ante, q̄ pfectus es, ab ipſo rege, & ab intimis ac domeſticis
Pompei clam exulceratis: deinde palam a conſularibus exagi
tatis: & in ſummā inuidiā adductis ita verſamur. Noſtram fidē
omes, & amorem tui abſentis preſentes tui cognoſcēt. Si eſſet
in his fides: in quibus ſumma eſſe debebat, nõ laboraremus.

¶ M, T, C, Len, Proconſuli, S, D,

¶ Lentulo Trebonium commendat. .3.

Vlo Trebatio quia in tua p̄uintia magna nego-
a tia & ampla & expedita habet: mltos annos vtor
valde familiariter. Is cū antea ſemp & ſuo ſplēdore
& noſtra cæterorūq̄ amicorū cõmēdatione gratiſſimus in p̄-
uintia ſp fuit: tū hoc tēpore propter tuū in me amorē, noſtrãq̄
neceſſitudinē vehementer cõſidit in his noſtris literis ſe apud te
gratioſum fore. Quæ ne ſpes eū fallat vehementer te rogo cõ-
mendoq̄ tibi omnia eius negotia liberos: procuratores: fami-
liā. ĩprimiſq̄ vt que Titus Apius de eius re decreuerit ea cõpro
bes. Omnibuſq̄ in rebus eum ita tractes, vt ĩtelligat noſtrā cõ-
mendationem non vulgarem fuiſſe.

¶ M, T, C, Lentulo procunſuli, S, D,

¶ Duplici conſolatione Ciceronis dolor leuatur. .6.

Ve gerantur accipies ex Pollione. qui oĩbus ne-
q gotijs nõ interfuit ſolū/ ſed pręfuit. Me in ſummo
dolore, quē in tuis rebus capio, maxime. ſ. cõſolat̄
ſpes, q̄d egovalde ſuſpicor fore vt infringat̄ hoĩm improbitas.
& cõſilijs tuorū amicorū & ipſa die, qua debilitant̄ cogitatiões
& inimicorū & proditorū. Facile ſecundo loco me conſolat̄ re
cordatio meorū tēporū: quorū imaginē video in tuis reb⁹. Nā
etſi minore in re violatur tua dignitas q̄ mea afflicta ſit: tamē
eſt nata ſimilitudo, vt ſperē te mihi cognoſcere ſi ea nõ timueri:
quæ ne tu quidē vnq̄ timenda dixiſti. Sed præſta te eū, qui mihi
a teneris (vt greci dicunt) vnguiculis: es cognitus. Illuſtrabit
mihi crede tuam amplitudinem hominum iniuria. A me omnia

ſumma in te ſtudia offitiaq; expecta. Non fallam opinionem tuam. Vale.

¶ M, T, C, Valerio iuriſconſulto, S, D,

¶ Ridet Valerium eumq; hortatur vt Romam redeat. .II.

Vrem̄ tibi hoc nō gratificer neſcio: prȩſertim quū
c his temporibus audatia pro ſapientia liceat vti. Lē-
tulo noſtro egi per litteras tuo noīe gratias diligenter. Sed tu velim deſinas iam noſtris litteris vti: & nos aliqn̄ reuiſas: & ibi malis eſſe vbi aliquo nūero ſis. ꝗ iſtic vbi ſolus ſapere videare. Q̄ꝗ qui iſtinc veniūt partim te ſuperbū eſſe dicūt ꝙ nihil reſpondeas: partim contumelioſum ꝙ male reſpondeas, Sed iam cupio tecum coram iocari. Quare fac vt ꝗ primum venias. neq; in Apuliam tuam accedas, vt poſſumus ſaluum te veniſſe gaudere: nam illo ſi veneris, tanꝗ Vlyſſes cognoſces tuorum neminem. Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum Familiarium ad Curionem. Liber Secundus.

¶ M, T, C, Curioni, S, D,

¶ Accuſatus negligentiæ ſe excuſat. Prima.

Vanꝗ me nomine negligentie ſuſpectum tibi eſſe
q doleo, tamen nō tam mihi moleſtum fuit accuſari
abs te offitiū meū, ꝗ iucundū requiri, preſertim ꝙ in quo accuſabar culpa vacarem. in quo aūt te deſiderare ſignificabas meas literas. pre te fers: perfectū mihi quidē ſed tamē dulcem: & optatum amorem tuum. Equidem neminem prætermiſi: quem quidem ad te peruenturū putarem, cui litteras non dederim. Etenim quis eſt tam in ſcribēdo impiger ꝗ ego. a te vero bis terue ad ſummū litteras & eas perbreues accepi. Quare ſi in iqu⁹ es in me iudex, cōdemnabo eodem ego te crimine. Sin me id facere nolles: te mihi equum præbere debebis. Sed de litteris hactenus. Non enim vereor ne non ſcribendo te expleā, præſertim ſi in eo genere ſtudium meum non aſpernabere. Ego abfuiſſe te tamdiu a nobis & doleo ꝙ carui fructu iucūdiſſime cōſuetudinis tue: & letor ꝙ abſens omnia cum maxima dignitate es aſſecutus ꝙq; in omnibus tuis rebus meis optatis fortuna reſponderit Breue eſt quod me tibi precipue meus in te incredibilis amor cogit. Tanta eſt expectatio vel animi vel ingenij tui: vt ego te obſecrare obteſtariq; non dubitem: ſic ad nos confirmatus reſpondeas: vt quam expectatiōem tui cōcitaſti, hanc ſuſtinere ac tenere poſſis. Et quoniam meam tuorum erga me meritorum memoriam nulla vnq; delebebit obliuio, te rogo vt memineris quantecūq; acceſſiones tibi fient: & fortunæ & dignitatis: eas te non potuiſſe conſequi: niſi meis puer olim fideliſſimis atq; amantiſſimis conſilijs paruiſſes. Quare hoc animo in nos eſſe debemus vt etas noſtro iam ingraueſcens in amore atq; in adoleſcentia conquieſcat tua. Vale.

¶ M, T, C, Curioni, S, D,

¶ Gaudet Curionem abeſſe republica periclitante. .4.

h Ec negotia quo mō ſe habeāt, ne ep̄la q̄dē narrare audeo tibi: & ſi vbicn̄q; es, vt ſcripſi ad te antea, ī eadē es naui: tn̄ ꝙ abes gratulor vel ꝙ nō vides ea quȩ nos, vel ꝙ excel-

ſo & illuſtri loco ſita ſit laus tua in plurimoꝝ & ſociorũ & ciuiũ ꝯſpectu, q̃ ad nos nec obſcuro nec vario ſermõe: ſed & clariſſima & vna omniũ voce perfert̃. Vnũ illud neſcio: gratuler ne tibi: an timeam ꝙ mirabilis eſt expectatio reditus tui, non q̃ verear ne tua virtus opinioni hominũ non reſpondeat, ſed me hercule: ne quum veneris nõ habeas iam qđ cures. ita ſunt omnia debilitata iã ꝓpe & extīcta, Sed hæc ipa neſcio recte ne ſint l̃ris commiſſa. Quare cetera cognoſces ex alijs: tu tñ ſiue habes aliquam ſpem de repub. ſiue deſperas: ea para: meditare, cogita q̃ eſſe in eo ciue ac viro debent: qui ſit rempu. afflictam & oppreſſam miſeris temporis ac perditis moribus in veterem libertatem ac dignignitem vindicaturus.

M, T, C, Proconſuli, M, Cælio Edili Curu. S, D,

Quæ futura ſunt de repub. ſcire deſiderat. .7.

q

Vid: tu me hoc tibi mãdaſſe exiſtimas, vt mihi gladiatorũ cõpoſitões: vt vadimõia dilata & Chreſti cõpilationẽ mitteres: & ea quæ nobis quũ Romæ ſum⁹ narrare nemo audeat: Vide quãtũ tibi meo iuditio tribuã (nec me hercule iniuria politicoteron enĩ te adhuc cognoui nemine) ne illa quidem curo mihi ſcribas quæ maximis in rebus reipub. gerunt̃ quottidie, niſi qd ad me ipſum ꝑtinebit, ſcribẽt alij, multi nunciabunt: perferet etiam multa ipſe rumor. quare ego nec præterita nec præſentia abs te: ſed vt ab homine lõge in poſterũ ꝓſpitiente futura expecto: vt ex tuis litteris quũ formã reipub. viderĩ quale edifitiũ futurũ ſit ſcire poſſim⁹. Neq; tñ adhuc habeo ꝙ te accuſez: neq; ẽm fuit ꝙ tu pl⁹ ꝓuidere poſſes

ꝗ quintus noſtri, in primiſq; ego, q cũ Pompeio compluris dies nullis in alijs niſi de repub. ſermonibus verſatus ſum, que nec poſſunt ſcribi: nec ſcribenda ſunt. Tantũ habeto, ciuem egregiũ eſſe Pompeium & ad omnia que prouidenda ſunt in repub. & animo & cõſilio paratum. Quare da te homini, cõplectet̃ mihi crede. Iam ijdem illi & boni & mali ciues vident̃, qui nobis videri ſolent. Ego cum Athenis. x. ipſos dies fuiſſem mltũq; mecum C. noſter Caninius, ꝓficiſcebar inde pridie nonas quĩtiles: cum hoc ad te litterarũ dedi: cui omnia mea cõmẽdatiſſima eſſe cupio: cum nihil magis q̃; ne tempus nobis prouĩtie proroget̃ in eo mihi ſunt omnia. Quod quãdo & quo modo & per quos agendum ſit tu optime conſtitues. Vale.

M, T, C, Cælio Aedili Curuli S, D,

Gratulat̃ Cælio ædilitatẽ aſſecuto, deinde gratias agit. .8.

p

Rimũ tibi vt debeo: gratulor: letorq; tum preſenti tum etiam ſperata tua dignitate, ſerius nõ negligentia mea, ſed ignoratiõe rerũ omniũ. In his ẽm ſunt loci quo et propter lõginquitatẽ: & ꝓpter latrocinia tardiſſime oĩa perferuntur. Et quum gratulor: tum vero quibus verbis tibi gratias agã, nõ reperio: ꝙ ita factus ſis vt dederis nobis quẽ admodũ ſcripſeras ad me: quem ſemper ridere poſſemus. Itaq; quũ primũ audiui ego ille ipſe factus ſum. Scis quẽ dico. Egiq; oẽs illos adoleſcentes, quos ille iactitat: difficile eſt loqui Te aũt contemplans abſentem & quaſi tecũ corã loquerer non edepol quantã egeris rem: neq; quantũ facin⁹ feceris: quod quia preter opinionẽ mihi acciderat: referebã me ad illđ, incredibile hoc fa

ctũ obijcit. Repente vero inceſſi omnibus leticijs, in quo quũ
obiurgarer ꝙ nimio gaudio pene deſiperem: ita me defendebã
Ego em̃ voluptatẽ habui nimiam. Quid quæris? dum illum ti
deo pene factus ſum ille. Sed hec pluribus, multaq; alia & de te
& ad te: quũ primũ ero aliqd nactus otij. Te vero mi Ruffe di-
ligo, quẽ mihi fortuna dedit ãplificatorẽ dignitatis meæ: vlto
rem non mõ inimicorũ: ſed etiam inuidorũ meorũ, vt eos par
tim ſcelerum ſuorum, partim etiam ineptiarũ peniteret. Vale.

¶ M, T, C, Cælio Aedili Curuli, S, D,

¶ Ob animi anxietatem nullũ ſcribendi argumen
tum relictum eſſe ſibi dicit. .10.

P Vtares ne vnq̃ accidere poſſe: vt mihi ṽba deeſ-
ſet neq; ſolũ iſta noſtra oratoria: ſed hæc etiã leuia
noſtratia. Deſinũt aũt propter hanc cauſam: quod
mirifice ſum ſollicitus: qd nã de prouintijs decernat, me mirum
deſideriũ tenet vrbis, ĩcredibile meorum, atq; imprimis ſatietas
acte prouintiæ. Vel quia videmur eã famã cõſecuti, vt non tam
acceſſio quærenda q̃ fortuna metuenda ſit: vel quia totũ nego-
tiũ nõ eſt dignũ viribꝰ nr̃is, qa maiora onera in repu. ſuſtinere et
poſſim et ſoleã, vl' qa belli magni timor ĩpedet, qd' videmur effu
gere, ſi ad cõſtitutã diẽ decedimus. De Pãtheris p eos q venari
ſolẽt agit mãdato meo diligẽter: ſʒ mira paucitas eſt: et eas, quę
ſunt, valde aiunt queri, qd' nil cuiq; inſidiarũ in mea prouintia
niſi ſibi fiat. Itaq; conſtituiſſe dicũt in Cariam ex noſtra ꝓuintia
decedere, ſed tamen ſedulo fit: & imprimis a Patiſco, quicquid
erit tibi erit. Sʒ qd eẽt plane neſciebamꝰ. Mihi me hercle magne

cure eſt [illegible] tua, ipſa dies [illegible]
Magalenſibꝰ. Tu velim ad me de om̃i reipub. ſtatu, diligẽtiſſi-
me perſcribas. Ea em̃ certiſſima putabo quæ ex te cognouero.

M, T, C, Imperatori M, Cælio Aedili Curuli, S, D,

¶ Mirat̃ ſe nil litterarũ accepiſſe: & ſe Romã rediturũ dicit. .11.

S Ollicitus equidem eram de rebus vrbanis: ita tu-
multuoſę cõciones: ita moleſte quinquatrijs afferre
bant: nam citeriora nondum audiebamꝰ: ſed tamẽ
nihil me magis ſollicitabat q̃ in his moleſtijs non me, ſi qua ridẽ
da eſſent, ridere tecum. Sunt enim multa, ſed ea non audeo ſcri-
bere. Illd' moleſte fero, nihil me adhuc his de rebꝰ habere littera
rum tuarũ. quare, etſi quũ tu hec leges, ego iã annuũ munus cõ
fecero, tñ obuie mihi veli ſint littere tue quæ me erudiãt de om
ni repu. ne hoſpes plane veniam: hoc melius facere q̃ tu nemo
poteſt. Diogenes tuus, homo moleſtus, a me cũ Philone Peſſi
monte diſceſſit: iter habebat ad Latũ regẽ: q̃q̃ omnia nec be-
nigna: nec copioſa cognorãt. Vrbem mi Ruffe cole & in iſta lu
ce viue. Omnis em̃ pegrinatio (qd' ego ab adoleſcẽtia iudicaui)
obſcura & ſordida eſt his: quorũ induſtria Rome põt eſſe illu-
ſtris Quod cũ probe ſcirem vtinã in ſn̄ia pmanſiſſem, cum vna
me hercule ambulatiuncula: atq; vno ſermone noſtro om̃is fru
ctus prouintie nõ cõfero, ſpero me integritatis laudem conſecu
tũ. nõ erat minor ex cõtẽnẽda q̃ ex cõſeruata prouintia ſpes tri
umphi, in qua ſatis glorioſe triumpharẽ: ſi nõ eſſem tamdiu qui
dem deſiderio rerum mihi chariſſimarũ. Sed vt ſpero: propediẽ
te videbo. Tu mihi obuiam mitte epiſtolas te dignas.

¶ Laudans Fabium commendat eum Cælio. .13.

F Abio viro optimo: & hoīe doctiſſimo familiariſſime vtor, mirificeq; eũ diligo, cũ ,ppt ſummũ ingeniũ eiꝰ, ſummãq; doctrinã: tũ propter ſingularem modeſtiã: eius negotiũ ſic veli ſuſcipias: vt ſi eſſet res mea. Noui ego vos magnos patronos: hominẽ occidat, oportʒ, ꝙ veſtra opera vti velit. Sed in hoc homine nullã accipio occaſionẽ. oĩa relinques: ſi me amabis: quũ tua opera Fabius vti volet. Ego res ro. vehemẽter expecto: & deſidero, imprimiſq; quid agas ſcire cupio. Nam iam diu propter hyemis magnitudinem nihil noui ad nos afferebatur. Vale.

¶ M,T,C,Imperatori Qu, Thermo proconſuli,S,D,

Gaudet Thermo geſſiſſe morem: eiuſq; dignitatẽ cure ſibi eſſe inſinuat. .17.

O Fficium meũ erga Rhodonẽ: ceteraq; mea ſtudia ꝙ tibi ac tuis preſtiti: tibi homini gratiſſimo grata eſſe vehemẽter gaudeo: mihiq; ſcito indies maiori cure eſſe dignitatem tuã. Que quidẽ a te ipſo integritate & clementia tua ſic amplificata eſt: vt nihil addi poſſe videaẽ. Sed magis mihi magiſq; q̃tidie de rationibus tuis cogitanti placet illum meum conſilium: quod initio Ariſtoni noſtro vt ad me venit, oſtendi graues te ſuſcepturum inimicitias: ſi adoleſcens potens & nobilis a te ignominia affectus eſſet: & hercle ſine dubio erit ignominia. Habes enim neminem: honoris gradu ſuperiorem. Ille autem: vt omittam nobilitatem hoc ipſo vincit viros optimos; hominesq; innocentiſſimos legatos tuos: ꝙ & quæſtor eſt: & queſtor tuus. Nocere tibi neminem iratum poſſe perſpicio, ſed tamen tres fratres ſummo loco natos promptos nõ indiſertos te nolo habere iratos: preſertim iure, quos video deinceps tribunos ple. per triennium fore. Tempora autem reipublice qualia futura ſint: quis ſcit? mihi quidẽ turbulenta videnẽ fore. Cur ego te velim incidere in terrores tribunitios: præſertim quum ſine cuiuſq; reprehenſione legatis queſtorem poſſis anteferre: qui ſi dignum maioribus ſuis ſe prebuerit: vt ſpero & opto: tua laus ex aliqua parte fuerit. Sin q̄d offenderit, ſibi totũ nihil tibi offenderit. que mihi veniebant in mẽtem, queq; ad te pertinere arbitrabar: ꝙ in Ciciliam proficiſcebar, exiſtimaui me ad te oportere ſcribere. Tu quod egeris id velim dij approbẽt ſi me audies vitabis inimicitias: & poſteritat Iocio cõſules Vale.

¶ M, T C, Impe, S, D, Celio Lucij filio.

¶ Cælio ad ſe aduentum maturari deſiderat. 18.

Q Vum optatiſſimũ nũciũ accepiſſem, te mihi queſtorem obtigiſſe, eo iucundiorẽ mihi eam ſorte ſperabã fore, ꝙ diutius mecũ in prouincia fuiſſes. Magni enim videbãtur intereſſe ad eam neceſſitudinẽ quam nobis ſors tuliſſet, conſuetudinem quoq; accidere. Poſteaq; nihil mihi neq; a te ipſo: neq; ab vllo alio de aduentu ſcriberet, verebar ne id ita accideret: quod etiam nunc vereor: ne anteq; tu in prouintiam veniſſes: ego de prouincia decederem. Accepi autem a te miſſas litteras in Cilicia: quum eſſem in caſtris ad duodecimũ calen. quintiles ſcriptas humaniſſime: quibus facile &

officium & ingenium tuum perſpici poſſet: ſed neq; vnde: neq;
quo die date eſſent: aut quo tpe te expectarē ſignificabant, nec
is q attulerat, a te accepat, vt ex eo ſcirē ꝙ ex loco atq; tpe eſſet
date. Que quum eſſent incerta: exiſtimaui nihilominus facien-
dum eſſe: vt ad te ſtatores meos & lictores cum litteris mitte-
rem, quas ſi ſatis opportuno tempore accepiſti, gratiſſimū mi-
hi feceris: ſi ad me in Ciliciam ꝙprimum veneris. Nam quod ad
me Curius conſobrinus tuus (vt ſcis) mihi maxime neceſſarius:
ꝙ item conſul Virginius propinqu⁹ tuus familiaris noſter de
te accuratiſſime ſcripſit: valet id quidem adpud me multum ſicu
ti debet hominum amiciſſimorum diligens commendatio. Sed
tue littere de tua preſertim dignitate & de noſtra coniunctione
maxī ſunt apud me ponderis. Mihi queſtor optatior obtingere
nemo potuit. Quamobrē quecunq; a me ornamenta in te pro-
ficiſcentur: elaborabo: vt omnes intelligant a me habitam eſſe
rationem tue: maiorumq; tuorum dignitatis. Sed id iam facilius
cōſequar: ſi ad me in Ciliciā veneris, quod ego & mea & reipu.
& maxime tua intereſſe arbitror Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola-
rum familiarium Liber Tertius.

¶ M, T, C, Appio Pulchro imperatori, S, D,

¶ Breuibus de republica imperatorem reddit certiorem. .I.

I ipā reſpu. tibi narrare poſſet quō ſeſe haberet, nō fa
s cili⁹ ex ea cognoſcere poſſes ꝙ ex liberto tuo Pha-
nia: ita eſt hō nō mō prudens: verumetiā vir equus
& quod vidi curioſus. Quapropter ille tibi omnia explanabit.

Id em̄ mihi & ad breuitatē eſt aptius: & ad reliquas res proui-
dentius. De mea autem beniuolentia erga te & ſi potes ex eo-
dem Phania cognoſcere, tamen videntur etiam alique mee par
tes. Sic em̄ tibi perſuade chariſſimū te mihi eſſe: cū propter mul-
tas ſuauitates ingenij: officij: humanitis tue; tum ꝙ ex litteris tu
is & ex multorū ſermonibus intelligo oīa que a me pfecta ſunt
in te, tibi accidiſſe gratiſſima: qđ cum ita ſit, perficiam profecto
vt longi temporis vſurā qua caruimus intermiſſa noſtra conſue
tudine & gratia: & crebritate: & magnitudine officiorꝫ meorū
ſarciam, Idq; me (qm̄ tu ita vis) puto nō inuita Minerua eſſe fa-
cturū, quā quidem ego ſi forte de tuis ſumpſero, nō ſolū Pal-
lada: ſed etiā Appiada nominabo. Cilix libertus tuus antea mi-
hi minus notus fuit: ſed vt mihi reddidit a te litteras plenas &
amoris & offitij, mirifice ipſe ſuo ſermōe ſubſecutus eſt hūanita
tē literarū tuarū: iucūda mihi eius orō fuit, quum de animo tuo:
de ſermonibus: quos de me haberes, quottidie mihi narraret.
Quid queris? biduo factus eſt mihi familiaris: ita tamē vt Pha-
niam valde ſim deſideraturus: quem quū Romā remittes, quod
vt putabam⁹ celeriter eras facturus: omnibus ei de rebus quas
agi: quas curari a me voles, mandata des velim. Lucium Vale-
riū Iuriſcō, valde tibi cōmēdo. Sed etiam ita nō eſt iuriſcō. me-
lius enim ei cauere volo: ꝙ ipſe alijs ſolet. Valde hominē diligo
eſt ex meis domeſticis atq; intimis familiarib⁹, omnino agit ti-
bi grās. Sed idē ſcribit meas litteras maximū apud te pondus
habituras. Id eum ne fallat te etiam atq; etiam rogo, Vale.

¶ M,T,C,Proconſul,S,D,Appio pulchro imperatori.

¶ Oſtēdit ſe ꝑter opinionē in Cilicie imꝑatorē deſignatū. .2.

Vm & contra voluntatē meā: & preter opinionē
q accidiſſet, vt mihi cum imperio in prouinciā profi-
ciſci neceſſe eſſet ī multis & varijs moleſtijs cogita-
tiōibuſq; meis: hec vna ꝯſolatio occurrebat, ꝙ neq; tibi amicior
ꝗ̃ ego ſū qſq; poſſet ſuccedere, neq; ego ab vllo ꝓuinciā accipe
ꝗ velleт eam mihi ꝙ̃ maxīe aptam explicatamq; tradere. Q; ſi
tu quoq; eādē de mea volūtate erga te ſpem habes: ea te profe-
cto nunq̃ fallet. a te maximopere pro noſtra ſumma cōiunctio
ne tuaq; ſingulari hūanitate etiā atq; etiā peto & queſo, vt qui-
buſcunq; rebus poteris (poteris autem plurimis) proſpicias &
cōſulas ratiōib⁹ meis. Vides ex ſenatuſconſulto prouinciā eſſe
habendam. ſi eam: quod quidem facere potueris: ꝙ̃ ex pe-
ditiſſimam mihi tradideris: facilior erit mihi quaſi decurſus mei
temporis. Quid in eo genere efficere poſſis: tui conſilij eſt. Ego
te quod tibi veniet ī mentē: mea intereſſe valde rogo Pluribus
verbis ad te ſcriberem: ſi aūt tua humanitas longiorem oratio-
nē expectaret: aut id fieri noſtra amicitia pateretur: aut res ver-
ba deſideraret: ac non per ſe ipſa loqueretur. hoc velim tibi per-
ſuadeas: ſi rationibus meis a te prouiſum eſſe intellexero: mag-
nam te ex eo & perpetuam voluntatem eſſe capturum. Vale,

¶ M,T,C,Appio Pulchro imperatori,S,D,

¶ Ad tuēdā ꝓuīciā plurib⁹ militib⁹ ſibi op⁹ eſſe inſiuuat. .3.

a D ſextūdecimū calendas iunias Brunduſiū quum
veniſſem: Quintus Fabius legatus tuus mihi ꝓſto
fuit, eaq; me ex tuis mādatis monuit: quæ nō mihi ad quē ꝑtine
bant, ſed vniuerſo ſenatui venerant in mentē: præſidio firmiori
opus eſſe ad iſtā prouintiā, Cenſebant enim omnes fore, vt in
Italia ſupplementū meis: & Bibuli legionibus ſcriberet. idq; cū
Sulpicius conſul paſſurum ſe negaret: multa nos quoq; quæſti
ſumus, Sed tantus cōſenſus ſenat⁹ fuit, vt mature ꝓficiſceremur
parendū vt fuit, Itaq; fecimus: nūc: quod a te petij litteris his: q̃s
Rome tabellarijs tuis dedi: velim tibi curæ ſit, vt quę ſucceſſori
coniunctiſſimo & amiciſſimo comodare poteſtis: qui ꝓuintiā
tradit: vt ea pro noſtra cōſtantiſſima volūtate erga te, cura ac di
ligentia tua complectare: vt omnes intelligant: nec me beniuo-
lentiori cuiq; ſuccedere, nec te amiciori potuiſſe prouintiam tra
dere, Ex his litteris: quarum ad me exemplū miſiſti, quas in ſe-
natu recitare voluiſti: ſic intellexerā: per multos a te milites eſſe
dimiſſos; ſed mihi Fabius idē demōſtrauit id te cogitaſſe facere:
ſed quum ipſe a te diſcederet, integrū militū numerū fuiſſe, id ſi
ita eſt: pergratū mihi feceris: ſi iſtas exiguas copias: quas habu
iſti ꝙ̃ minīe imminueris. qua de re ſenatuſconſulto quæ facta
ſunt: ad te miſſa eſſe arbitror. Equidē pro eo quanti te facio qc
quid feceris approbabo, Sed te quoq; confido ea eſſe facturū:
quæ mihi intelliges maxime eſſe accōmodata, Ego conſul Poti
nium legatū meum Brunduſij expectabam: eumq; ante calen,
Iunias Brunduſium venturum arbitror Qui quum venerit, ꝙ̃
primum nauigandi nobis facultas erit, ea vtemur, Vale,

¶ M,T,C, Appio pulchro Imperato, S, D,

¶ Expectat Brunduſij Clodium ad ſe mittendũ, .4.

p Ridie nonas, Iunias quum eſſem brunduſij, litteras tuas accepi, quibꝰ erat ſcriptũ, te Lẽtulo Clodio mãdaſſe, quæ illum mecum loqui velles, eum ſane expectabã: vt ea quæ a te afferret, ꝙ primũ cognoſcerem. meum ſtudium erga te & officiũ: tametſi multis iam rebus ſpero tibi eſſe cognitũ, tñ in his maxime declarabo, quibꝰ plurimũ ſignificare potero, tuã mihi exiſtimationẽ et dignitatẽ chariſſimã eſſe. mihi & Qu. Fabius Virgilianus / & Caius Flaccꝰ L. filius, & diligentiſſime M, Octauius Gn. filius demonſtrauit me a te plurimi fieri: qđ egomet multis iã argumentis ante iudicarã, maxĩeꝗ; illo libro augurali, quẽ ad me amãtiſſime ſcriptũ ſuauiſſime miſiſti Mea in te omnia ſumma neceſſitudinis officia cõſtabũt, nã cũ te ipſũ ex quo tpe tu me diligere cepiſti, ꝙttidie pluris feci, tñ etiã acceſſerũt cõiunctiões neceſſariorũ tuorũ, duos eñ duarũ ętatũ plurimi facio Cn. Pomponiũ filie tue ſocerũ, et M. Brutũ generum tuũ, collegij coniunctio præſertim tam honorifice a te approbata non mediocre mihi vinculum quidem attuliſſe videtur ad volũtates noſtras copulandas. Sed ſi Clodiũ conuenero, ex illius ſermone ad te ſcribã plura, & ipſe operã dabo: vt te ꝙ primum videã. Q̃ ſcribis manendi cauſam eam fuiſſe, vt me conueneris, id mihi ne mentiar: gratum eſt Vale.

¶ M, T, C, Appio pulchro, S, D,

¶ Q̃m grata ſint quæ ab Appio ſibi præſtita fuerint, .13.

q Vaſi diuinarẽ tali in officio fore mihi aliqñ expetendum ſtudiũ tuum: ſic quũ de tuis rebus geſtis agebat̃ iſeruiebã honori tuo, dicã tñ ꝟe, pluſ, ꝙ accepas, reddidiſti Quis eñ ad me nõ ſcripſit te, non ſolũ auctoritate oratõis et ſententia tua, quibus ego a tali viro contentus erã, ſed etiã opa, cõſilio, domũ veniẽdo, cõueniẽdis meis, nullum officij cuiꝗ; reliquũ feciſſe: Hæc mihi ampliora mlto ſũt, ꝙ illa ipſa propꝛ quę hæc elaborant̃, Inſignia eñ virtutis multi etiam ſine ꝟtute aſſecuti ſuut, taliũ virorũ tanta ſtudia aſſeq; ſola virtꝰ pt. Itaꝗ; mihi ꝓpono fructũ amicitiæ nr̃e ipſã amicitiã. qua nihil eſt vberius præſertim in his ſtudijs, quibꝰ vterꝗ; nr̃m deuictus eſt. Nã tibi me ꝓfiteor & in rempub, ſotiũ: de qua idẽ ſentimꝰ: & in quottidiana vita cõiũctũ cũ his artibus ſtudijſꝗ; quæ colimus. Velim ita fortuna tuliſſet: vt quãti oĩs ego tuos facio: tanti tu meos facere poſſes. qđ tñ ipm, neſcio qua ꝓmotus animi diuinatiõe, nõ deſpero, Sed nihil hoc ad te, noſtrũ eſt onus. Illud velim ſic habeas, ꝙ intelliges hac renouata: additũ potius aliqđ ad meũ erga te ſtudiũ, cui nihil videbat̃ addi poſſe: ꝙ quicꝗ; ẽe detractũ Quũ hęc ſcriberẽ cẽſorẽ te iã eſſe ſperabã, eo breuior ẽ epiſtola, & (vt aduerſus magiſtrum morum) modeſtior.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium Liber Quartus ad Seruium Sulpitium.

¶ M, T, C, Seruio Sulpitio, S, D,

¶ In vrbem ſe venturum ſpondet ſi opus fuerit, .1.

Rebatius familiaris meꝰ ad me ſcripſit te ex ſe quesſiſſe, qbꝰ in locis eſſem, moleſteꝗ; ferre, ꝙ me ꝓpter valitudinẽ tuã, quũ ad vrbem acceſſiſſem nõ vi-

diſſes: & hoc tempore velle te mecum: ſi propius acceſſiſſem de
officio vtriuſqꝫ noſtrũ cõmunicare: vtinam ſerui ſaluis rebus.
Sic eñ eſt dicendum, colloqui potuiſſemus inter nos: profecto
aliquid operis occidenti reipub. tuliſſemus, Cognoram eñ iam
abſens te hęc mala multo ante ꝓuidentẽ defenſorem pacis, & in
conſulatu tuo: & poſt conſulatũ fuiſſe, Ego autem quum cõſi-
lium probarẽ: & ipſe diem ſentirem: nihil proficiebam, Sero. n.
veneram: ſolus eram: rudis etſi videbar in cauſa: incideram tñ
in hoĩm pugnandi cupidorũ inſanias, Nunc: qm̃ nihil iam vide-
mur opitulari poſſe reipub, ſi quid eſt in quo nobiſmetipſis cõ-
ſulere poſſimus, nõ vt aliquid ex priſtino ſtatu noſtro retinea-
mus, ſed vt ꝙ honeſtiſſime lugeamus: nemo eſt omniũ: qui cũ
potius mihi ꝙ tecũ comunicandũ putem, Nec enim te clariſſi-
morũ virorũ: quorũ ſimiles eſſe debem⁹: exempla, neqꝫ doctiſ-
ſimorũ: quos ſemꝑ coluiſti: præcepta fugiũt, atqꝫ ipẽ antea ad te
ſcripſiſſem te fruſtra in ſenatum: ſiue potius in cõuentũ ſenatoꝝ
eſſe venturũ, ni veritus eſſem ne eius animũ offenderẽ: quia me
vt te inuitarẽ, petebat, Cui quidem ego me quũ rogaret vt ad
eſſem ĩ ſenatu, eadem omnia quę ad te de pace & de hiſpanis di
cta ſunt: oſtendi me eſſe dicturum, Rem vides quomodo ſe ha
bet orbem terrarũ imperijs diſtributis ardere bello: vrbem ſine
legibus: ſine iudicijs: ſine iure: ſine fide: relictam direptioni &
incendijs, Itaqꝫ mihi venire in mentem nihil poteſt: non modo
quid ſperem, ſed vix iam quid audeã optare, Sin autem tibi ho-
mini prudentiſſimo videtur vtile eſſe nos colloq: ꝙꝙ longius

etiam cogitabam ab vrbe diſcedere: cuius iam etiam nomen in
uitus audio: tamẽ ꝓpius accedã. Trebatio mãdaui vt ſi quid tu
eum velles ad me mittere ne recuſaret: idqꝫ vt facias velim. Aut
ſi quẽ tuorũ fideliũ voles, ad me mittas: ne aut tibi exire ex vr-
be neceſſe ſit, aut mihi accedere. Ego tm̃ tibi tribuo quãtũ mihi
fortaſſe arrogo, vt exploratũ habeam quicquid nos commu-
ni ſcientia ſtatuerimus: id omnes homines probaturos Vale.

¶ M, T, C, M, Marcello, S, D,

¶ Neqꝫ adhortari neqꝫ cõſolari Marcellum audet, deinde pol
licetur officium ſuum. .8.

n Eqꝫ monere te audeo preſtãti prudẽtia virũ: neqꝫ
confirmare maximi animi hominẽ virumqꝫ fortiſ-
ſimũ: conſolari vero nullo modo. Nam ſi ea q̃ acci
derũt ita fers, vt audio: gratulari magis ꝟtuti debeo: ꝙ cõſolari
dolorem tuum. Sin te tanta mala reipu. frangunt, nõ ita abũdo
ingenio vt te cõſoler, quũ ipſe me nõ poſſim. Reliquũ eſt igi
tur vt tibi me in oĩ re eũ prebeã: preſtẽqꝫ, vt ad omnia que tui
velint ita aſſim ꝑſto vt me non ſolũ oĩa debere tua cauſa: ſed ea
quoqꝫ etiã que nõ poſſum putẽt. Illud tñ multũ me mouiſſe vel
cenſuiſſe puta: vel ꝓpter beniuolẽtiã tacere nõ potuiſſe vt que
ego facio tu quoqꝫ animũ inducas: ſi ſit aliqua reſpu. in ea re eẽ
oportere iuditio hoĩm: teqꝫ principẽ neceſſitate cedentẽ tpi: ſin
aũt nulla ſit: hũc tñ aptiſſimũ eſſe etiã ad exulandum locũ Si eñ
libertatẽ ſequimur: qui locus hoc dominatu vacat: ſin qualem
cunqꝫ locum: qui eſt domeſtica ſede iucũdior: Sed mihi crede
etiam is qui omnia tenet: fauet ingenijs, Nobilitatem vero &

dignitatē hominū quantū ei res: & ipſi⁹ cauſa cōcedit, amplecti
tur: ſed plura q̄ ſtatueram. Redeo ergo ad vnū ill, udme tuum
fore cum tuis: ſi modo erunt tui: ſi minus, me certe in omnibus
rebus ſatis noſtre coniunctioni amoriq̨ facturum Vale.

M, T, C, Marcello, S, D,

¶ Hortatur Marcellum vt in patriam q̄ primum redeat mul-
tum a ſuis expectatus. .10.

e T ſi nihil noui: qđ ad te ſcriberē, habebā, magiſq̨ lit
teras tuas iam expectare incipiebā vel potius ip-
ſum, tn̄ cū Theophilus ꝓficiſcerer̄: nō potui ei ni-
hil literarū dare. Cura igit̄ vt q̄primum venias. venies em̄ mihi
crede expectatus: neq̨ ſolū nobis id eſt tuis: ſed prorſus omnib⁹
Venit enim mihi in mentem ſubuereri interdum: ne te delectet
tarda deſceſſio, quod ſi nullum haberes ſenſum niſi oculorum:
prorſus tibi ignoſcerē: ſi quoſdā nolles videre. Sed quum leuio
ra non multo eſſent que audirentur, q̄ que viderent̄: ſuſpicarer
autem multū intereſſe rei familiaris tue, te q̄primū venire, atq̨
in omnes partes valere, putaui ea de re te eſſe admonendū. Sed
quoniam qđ mihi placeret oſtendi, reliqua tu pro tua pruden
tia coſiderabis. Me tamen velim: quod ad tempus te expecte-
mus: certiorem facias Vale.

M, T, C, Gneo Plan, S, D,

¶ Nihil periculi timendum eſſe ait in quo & alij nō ſint :15.

a Ccepi ꝑbreues tuas lr̄as: quib⁹ id q̄d ſcire cupiebā
cognoſcere nō potui. Cognoui aūt id qđ mihi du-
bium non fuit. Nam q̄ fortiter feres cōmunis miſe
rias non intellexi: q̄ me amares facile perſpexi: ſed hoc ſcieram

Illud ſi ſciſſem ad meas literas accōmodaſſem. Sed tamē etſi an
tea ſcripſi que exiſtimaui ſcribi oportere, tamē hoc tēpore bre
uiter cōmonendū putaui: ne quo periculo te proprio exiſtima-
res eſſe, in magno omnes: ſed tamē in communi ſumus. Quare
non debes aut propriam fortunā aut precipuam poſtulare, aut
cōmunem recuſare. Qua propter eo animo ſim⁹ inter nos: quo
ſemꝑ fuim⁹. Quod de te ſperare, de me pręſtare poſſum. Vale

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola-rum familiarium liber quintus.

¶ M, T, C, Quinto Metello procon, S, D,

¶ Dicit ſibi ſpem in Metello primum poſitam, ſed nunc animū
eius mutatum. .4.

Itere Qu. fratris & T. Pōponij neceſſarij mei tan-
I tum ſpei dederant: vt in te non minus auxilij q̄ in
tuo collega mihi cōſtitutū fuerit. Itaq̨ lr̄as ad te ſta-
tim miſi: per q̄s vt fortūa poſtulabat: & gratias tibi egi, & de re-
liquo tꝑe auxilium petij. Poſtea mihi non tam meorum litere, q̄
ſermones eorū qui hac iter faciebant, animum tuum immutatū
ſignificabant: que res fecit, vt tibi litteris obſtrepere nō auderē.
Nūc mihi Quintus frater meus, tuā mitiſſimā orationē, quā in
ſenatu habuiſſes ꝑſcripſit: qua induct⁹ ad te ſcribere ſum coact⁹
& abs te quātū tua fert volūtas, peto, queſoq̨, vt tu me cōſerues
poti⁹, q̄ propter arrogantē crudelitatē tuorum me oppugnes.
tu tuas iīmicitas, vt reipu. dōares, te viciſti, aliēas vt cōtra rēpu.
confirmes adduceris: qđ ſi mihi tua clementia opē tuleris, oīb⁹
in reb⁹ me fore ī tua ꝑtāte tibi ꝯfirmo. Sin mihi neq̨ magiſtratū

neqꝫ ſenatum neqꝫ populum auxiliari propter eam vim quę me cũ repu. vicit licuerit, vide ne, quũ velis reuocare tẽpus omniũ reſeruandorum: cum qui ſeruetur nõ erit, non poſſis Vale.

¶ M, T, C, Caio Antonio, M, F, S, D,

¶ Antonium male de ſe ſuſpicantem corripit, deinde commendat ei Pomponium. .5.

e T ſi ſtatueram nullas ad te litteras mittere niſi commẽdaticias: nõ ꝙ eas intelligerem ſatis apud te valere, ſed ne his qui me rogarent aliquid de noſtra coniunctione imminutum eſſe oſtenderem. Tamẽ quum T. Pomponius homo omnium meorum in te ſtudiorum atqꝫ officiorum maxĩe conſcius, tui cupidus, noſtri amantiſſimus ad te proficiſceretur: aliquid tibi ſcribendum putaui, preſertim quũ aliter ipſi Pomponio ſatiſfacere non poſſem. Ego ſi abs te ſumma offica deſiderem, mirum nemini videri debeat: omnia enim a me in te profecta ſunt: que ad tuum commodum: que ad honorem: que ad dignitatẽ pertinerent. Pro his rebus nullam mihi abs te relatam eſſe gratiã, tu es optimus teſtis. Contra etiam eſſe aliquid abs te profectum, ex multis audiui. Nam cõperiſſe me non audeo dicere: ne forte id ipſum verbum ponam, quod abs te aiunt falſo ad me ſolere conferri. Sed ea que ad me delata ſunt, malo te ex Pomponio: cui non minus moleſta fuerunt: ꝗ̃ ex meis literis cognoſcere. Meus in te animus ꝗ̃ ſingulari offitio fuerit, & ſenatꝰ & po.ro. teſtis eſt. Tu ꝗ̃ gratus erga me fueris: ipſe exiſtiare potes: quãtũ mihi debeas ceteri exiſtimẽt Ego que tua cauſa antea feci: volũtate ſum adductꝰ: poſtea cõſtãtia.

Sed reliqua mihi crede: multo maius meum ſtudiũ maioremqꝫ grauitatẽ & laborẽ deſiderãt, Quæ ſi nõ profundere ac perdere videbor: omnibus meis ſuſtinebo viribus, Sin autẽ ingrata eſſe ſentiam: non committã: vt tibi ipſe inſanire videar, Ea quæ ſint & cuiuſmodi: poteris ex Pomponio cognoſcere, atqꝫ ipſum tibi Pomponium ita commẽdo: vt ꝗ̃ꝗ̃ ipſius cauſa cõfido te eſſe facturum omnia, tamẽ abs te hoc peto: vt ſi quid amoris ĩ te reſidet erga me: id omne in Pomponij negotio oſtendas, hoc mihi nihil gratius facere potes. Vale.

¶ M, T, C, Cneo Pompeio imperatori, S, D,

¶ Pompei litteras ſibi voluptati fuiſſe inſinuat: eunqꝫ ingratitudinis ſubaccuſat. .7.

ſ I tu exercituſqꝫ valetis bene eſt, Ex literis tuis quas publice miſiſti: cœpi vna cũ omnibus incredibilẽ voluptatẽ Tãtam enim ſpem ocij oſtendiſti: quãtã ego ſemper oĩbus te vno fretus: pollicebar. Sed hoc ſcito tuos veteres hoſtes nouos amicos vehemẽter litteris ꝑculſos: atqꝫ ex magna ſpe deturbatos iacere, Ad me aũt literas quas miſiſti ꝗ̃ꝗ̃ exiguã ſignificationẽ tue erga me voluntatis habebant, tñ mihi ſcito iocũdas fuiſſe, Nulla enim re tam letari ſoleo: ꝗ̃ meorum offitiorum conſciẽtia, quibus ſiquando non mutuo reſpondeẽ apud me plus offitij reſidere facillime patior, Illud non dubito: quin, ſi te mea ſumma erga te ſtudia parum mihi adiunxerunt, Reſpublica inter nos conciliatura cõiuncturaqꝫ ſit, Ac ne ignores quid ego in tuis literis deſiderarim, aperte ſcribam: ſicut & mea natura & noſtra amicitia poſtulat, Res eas geſſi quarũ ali-

quam in tuis litteris: & noſtre neceſſitudinis & reipu. cauſa gra
tulationē expectaui quā ego abs te pretermiſſam eſſe arbitror
quod verebare ne cuius animum offenderes, Sed ſcito ea quæ
nos pro ſalute patrię geſſimus: orbis terre iuditio ac teſtimonio
cōprobari. Quæ quū veneris tanto conſilio: tantaqꝫ animi mag
nitudīe a me geſta eſſe cognoſces: vt tibi m̄lto maioriqꝫ Aphri-
canus fuit: me non multo minorem ꝙ Leliꝰ, facile & in repu. &
in amicitia adiunctum eſſe patiare, Vale,

¶ M, T, C, Vatinio imperatori, S, D,

¶ Laudat Vatinij gratulationem: Hortaturqꝫ eū
vt ad vxorem ſcribat. .II.

Rata tibi eſſe officia mea nō miror: cognoui enim
g te gratiſſimū omniū: idqꝫ nunqꝫ dediſti prædicare
Nec eñ tu mihi gratiā modo habuiſti: verūetiā cu-
mulatiſſime retuliſti Quamobrē reliquis tuis rebus oībus pari
me ſtudio erga te: & eadē voluntate cognoſces, Qꝫ mihi fœmi
nam primariā Pompeiā vxorem tuam cōmendas: cū Surra no-
ſtro ſtatim tuis litteris lectis locutus ſum: vt ei meis verbis dice-
ret: vt quicquid opus eſſet mihi denūciaret: & me omnia quæ
ea vellet ſummo ſtudio curaqꝫ facturum. Itaqꝫ faciam: eamqꝫ ſi
opus eſſe videbitur ipſe conueniam, Tu tamen ei velim ſcribas:
vt nullam rem neqꝫ tam magnam neqꝫ tam paruam putet: quæ
mihi aut difficilis: aut parum me digna videat̄. Omnia quæ in
tuis rebus agam: & non laborioſa mihi & honeſta videātur, de
Dioniſio ſi me amas confice: quancunqꝫ fidē ei dederis preſtabo
Si vero improbus fuerit (vt eſt) eum captiuū duces in triūpho

Dalmatis dij malefaciant, qui tibi moleſti ſunt, Sed vt ſcribis bre
ui capientur & illuſtrabunt res tuas geſtas, ſemper enim habiti
ſunt bellicoſi Vale.

¶ M, T, C, Lucio Quin, S, D,

¶ Lucei erga ſe amorem cognitū eſſe dicit ſed eū
ſui doloris cauſam non intelligere. .15.

Mnis amor tuus ex omnibus partibus ſe oſtēdit in
o his literis quas a te proxime accepi, Non ille quidē
mihi ignotus: ſed tamen gratus et optatus, dicerem
iucundus niſi id verbum in omne tempꝰ perdidiſſem: neqꝫ ob
eā vnā cauſam: quā tu ſuſpicaris: & in qua leniſſimis me & amā
tiſſimis verbis vtens re grauiter accuſas: ſed ꝙ illius tanti vulne
ris quæ remedia eſſe debebant: ea nulla ſunt, Quid enim? ad ami
cos ne confugiam? ꝙ multi ſunt? Habuimus enim fere com-
munes, quorum alij occiderunt: alij neſcio quo pacto obdurue
runt. Tecum viuere poſſem equidem & maxime vellem. vetu-
ſtus ē amor, cōſuetudo, ſtudia paria qď vinculum: que res de-
eſt noſtre coniunctiōi? Poſſumus ne ergo eſſe vna, nec me her
cule intelligo quid impediat, Sed certe adhuc non fuimus cum
eſſemus vicini in Tuſculano: in Puteolano, Nam quid dicam
in vrbe: in qua quum forum ſit commune: vicinitas non requi-
ritur: ſed caſu neſcio quo in ea tempora noſtra etas incidit: vt cū
maxime florere nos oporteret, tum viuere etiam puderet. Qď
eñ mihi poterat eſſe profugium ſpoliato & forenſibus ac dome
ſticis ornamentis: atqꝫ ſolatijs, litere crede, quibus aſſidue vtor,
Quid enim aliud facere poſſum? Sed neſcio quomodo ipſe

me excludere me a portu & ꝑfugio videt & quaſi exprobrare quod in ea vita maneam, in qua nihil inſit niſi propagatio miſerrimi temporis, Hic tu ea me abeſſe vrbe miraris i qua dom⁹ nil delectare poſſit, ſummũ ſit odiũ tempoꝝ; hominum, fori, curiæ, Itaq; ſic litteris vtor in quibus conſumo omne tempus: non vt ab his medicinam perpetuam: ſed vt exiguã doloris obliuionem petã, Qđ ſi id egiſſem⁹ ego atq; tu: qđ ne in mentẽ quidẽ nobis veniebat ꝑpter quottidianos metus, omne tẽpus vna fuiſſemus: neq; me valitudo tua offenderet: neq; te meror meus, Quod quantum fieri poterit conſequamur, quid eſt enĩ vtriq; noſtrum aptius? Propediem te igitur videbo, Vale,

¶ M, T, C, Titio, S, D,

¶ Conſolatur Titium in aduerſa fortuna, 8.

T ſi egomet qui te cõſolari cupio: cõſolandus ipſe
c ſum, Propterea ꝙ nullã rem grauius iam diu tuli ꝙ̃ incõmodũ tuũ: tñ te magnopere non hortor ſolũ, ſed etiã pro amore noſtro rogo atq; oro, te colligas virũq; prebeas, & qua cõditione oẽs hoĩes: & quibus tẽporibus nati ſumus cogites, Plus tibi virtus tua dedit ꝙ̃ fortũa abſtulit, ꝑptera ꝙ adeptus es qđ nõ multi homĩes noui, amiſiſti, quid plurimi homines nobiliſſimi, Ea deniq; videt cõditio impẽdere legũ, iuditiorũ, tpm vt optime actũ cũ eo videat eſſe qui ꝙ̃ leuiſſima pena ab hac republica diſceſſerit, Tu vero q & fortunas & liberos habeas: & nos cæteroſq; neceſſitudine & beniuolentia tecũ cõiunctiſſimos: qꝙ magnã facultatẽ ſis habitur⁹ nobiſcũ: & cũ omnibus tuis viuendi & quũ vnum ſit iuditiũ ex tam multis, ꝙ

reprehendatur idq; vna ſententia eaq; dubia: potentia alicuius condonatũ exiſtimet, Omnib⁹ his de cauſis, debes iſtam moleſtiã ꝙ̃ leniſſime ferre, meus anim⁹ erit in te, liberoſq; tuos ſemper, quem tu eſſe vis, & qui eſſe debet, Vale,

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium. Liber Sextus,

¶ M, T, C, Furfano proconſu, S, D,

¶ Furfano Cecinnam commendat, 9.

Vm Aulo Cecinna tanta mihi familiaritas, conſue-
c tudoq; ſemper fuit, vt nulla maior eſſe poſſit, Nam & parte eius claro hoĩe: & forti viro plurimũ vſi ſumus, & hunc a puero: ꝙ & ſpem magnã mihi afferebat ſumme probitatis ſummeq; eloquentiæ: & viuebat mecũ coniunctiſſime: nõ ſolũ officijs amicitiæ: ſed etiam ſtudijs cõmunibus ſic ſemper dilexi vt nullo cũ homine coniunctius viuerẽ, Nihil attinet me plura ſcribere: ꝙ̃ mihi neceſſe eſt, eius ſalutẽ & fortunas quibuſcunq; rebus poſſim tueri vides, Reliquum eſt: vt cognorim plurib⁹ rebus qđ tu & de bonorũ fortuna & de repub, calamitatibus ſentires: nihil a te petam niſi vt ad eam voluntatem: quã tu ſponte erga Cecinam habiturus eſſes, tantus cumulus accedat commendatione mea: quanti me a te fieri intelligo, Hoc mihi facere gratius nihil potes, Vale,

¶ M, T C. Trebatio, S, D,

¶ Gratulatur amico de exilio redeunti, 11.

Olobellã antea tantummõ diligebã: obligat⁹ e nihil
d eram, Nec eẽ acciderat mihi opus eſſe: & ille mihi

debebat: ꝙ non defuerã eius periculis, Nunc tanto ſum deuin-
ctus eius bñficio: ꝙ & antea in re & in hoc tempore in ſalute tua
cumulatiſſime mihi ſatiſſecit: vt nemini plus debeã: qua in re gra
tulor tibi ita vehemẽt: vt te quoq; mihi gratulari ꝙ̃ gratias age-
re malim, Alterũ nõ omnino deſidero, Alterum vero vere face
re poteris, Qđ reliquũ eſt / qñ tibi virtus & dignitas tua reditũ
ad tuos apperuit: ẽ tue ſapientiæ magnitudiniſq; anĩ qđ ami-
ſeris obliuiſci: quid recuperaris cogitare: viues cum tuis: viues
nobiſcum: plus acquiſiſti dignitatis ꝙ̃ amiſiſti rei familiaris: quæ
ipſa tum eſſet iucundior ſi vlla res eſſet publica, Neſtoriꝰ noſter
familiar] ad me ſcripſit te maximas gratias agere, Hæc prædica
tio tua mihi valde grata eſt: eaq; te vti facile patior: tum apud
alios: tum me hercule apud Syronem noſtrum amicum, Quæ
enim facimus cuiq; prudentiſſimo maxime probata eſſe volu-
mus. Te cupio videre ꝙ̃primum Vale,

¶ M,T,C,Bithinio S,D,

¶ Bithinij conſuetudinẽ gratiſſimã ſibi eſſe ſcribit, .17.

Vm cæterarũ rerũ cã cupio eſſe aliqñ rẽpub, conſtitu
c tam, tum velim mihi credas accedere id etiã quo ma
gis expetã promiſſum tuũ, quo in litteris tuis vteris
Scribis eñ ſi ita ſit te mecũ eſſe victurũ Gratiſſima mihi tua vo
lũtas eſt: faciſq; nihil alienũ a neceſſitudine noſtra: iudicijſq; p̃ris
tui de me ſummi viri, Nam ſic habeto beneficiorũ magnitudĩe
eos: qui tpibus valuerũt aut valeãt coniunctiores eſſe tecum ꝙ̃
me neceſſitudine neminẽ, Quãobrẽ grata mihi eſt & memoria
tua noſtræ coniunctionis: & eius etiã augende voluntas, Vale,

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola-
rum familiarium, Liber Septimus,

¶ M,T,C,Mario S,D,

¶ Iocatur in Marium, 4

D nonas calẽdas Iulias ĩ Cumanũ veni cum Libone
a tuo vel noſtro potius, in Pompeianũ ſtatim cogito:
ſed faciã ante te certiorẽ, Tecũ ſemꝑ valere cupio tũ
certe dũ hic ſumꝰ, vides eñ quãto poſt vna futuri ſumus. q̃re ſi
quid cõſtitutũ cũ podagra habes: fac vt in aliũ diẽ differas, Cura
igit̃ vt valeas: & me hoc biduo aut triduo expecta, Vale,

¶ M,T,C,Trebatio,S,D,

¶ Trebatij tum ineptias tum incõſtantiã egre fert, .6.

N oĩbus meis eplĩs quas ad Ceſarẽ: aut ad Balbum
i mitto: legittima quædã eſt acceſſio cõmẽdatiõis tue:
nec ea vulgaris: ſed cũ aliq̊ inſigni inditio mee erga
te beniuolẽtię, Tu mõ ineptias iſtas: & deſideria vrbis et vrbani
tatis depone: & q̊ cõſilio ꝓfectꝰes: id aſſiduitate cõſeq̃re & ꝟtute
Hoc tibi tã ignoſcemꝰ nos amici ꝙ̃ ignouerũt Medeę quę Corĩ
thũ arcẽ altã habebãt matrone opulẽte optimates Quibꝰ illa ma
ñibꝰ gypſatiſſimis ꝑſuaſit: ne ſibi vitio illę ꝟterẽt, qđ abeſſet a pa
tria, Nã multi ſuã rem bñ geſſerũt: & publicã patria ꝓcul: multi
q̃ domi ętatẽ agerẽt: ꝓpterea ſũt ĩprobati Quo in nũero tu cer
te fuiſſes niſi te extruxiſſemꝰ: ſed plura ſcribemus alias Tu q̊ ce
teris cauere didiciſti in Britania: ne ab eſſedarijs decipiaris caue-
to: & qñ cœpi agere Medeã: illud ſemꝑ memẽto, Qui ipſe ſibi
ſapiens prodeſſe nequit, nequicq; ſapit, Cura vt valeas,

¶ M,T,C, Trebatio,S,D,

¶ Diligētiā ſuā in cōmēdādo Trebatio apit cū eoq; iocat. .7.

e Go te cōmendare non deſiſto: ſed quid proficiam ex
te ſcire cupio: ſpem maximā habeo in Balbo: ad quē
de te diligentiſſime & ſepiſſime ſcribo, Illud ſoleo mi
rari non me totiens accipere tuas litteras: quotiens & a Q. fra
tre afferuntur, in Britania nihil eſſe audio neq; auri neq; argenti
id ſi ita ē, eſſedū aliquod ſuadeo rapias & ad nos ꝙ primum re
curras, Sin autem ſine Britānia tamen aſſequi id qđ volumus
poſſumus, perfice, vt ſis in familiaribus Cæſaris: multum enim
te in eo frater adiuuabit meus: multum Balbus, Sed mihi crede
tuos pudor & labor plurimū. Imperatorē liberaliſſimū: etatem
oportuniſſimam: commendationem certe ſingularem: vt tibi
vnum timendum ſit ne ipſe tibi defuiſſe videare, Vale

¶ M,T,C, Trebatio,S,D,

¶ Trebatij litteras exoptat eūq; monet ne Romā feſtinet. 9.

i Am diu ignoro quid agas: nihil em̄ ſcribis: neq; ego
ad te his duobus mēſibus ſcripſeram, quia cū Quin
to fratre meo non eras, quo mitterem, aut cui darem
neſciebam, Cupio ſcire quid agas & vbi ſis hyematurꝰ, Equidē
velim cum Ceſare: ſed ad eū propter eius occupationes nihil ſū
auſus ſcribere: ad Balbū tn̄ ſcripſi: tu tibi deeſſe noli, ſeriꝰ potiꝰ
ad nos dum plenior: Quid huc properes, nihil eſt, præſertī Bal
tera mortuo: ſed tibi cōſiliū non deeſt, Quid cōſtitueris cupio
ſcire, Cn. Octauius an Cn. Corneliꝰ; quidem tuus familiaris:

ſummo genere natꝰ terre filius, is me quia ſcit tuum familiarem
eſſe crebro ad cœnam inuitat; adhuc non potuit perducere; ſed
mihi tamen gratum eſt Vale.

¶ M,T,C, Trebatio,S,D, .13.

¶ Cur intermiſerit ad Trebatiū dare litteras. Item iocat i eūdē.

q Deo ne iniuſtū me eſſe exiſtimaſti: vt tibi iraſcerer
quod parū mihi cōſtās: & nimiū cupidiꝰ decedēdi
viderere, Ob eamq; cauſam me arbitrabere literas
ad te iam non miſiſſe? Mihi perturbatio animi tui quā primis lit
ter ꝑſpiciebā moleſtiā attulit: neq; alia fuit vlla cauſa intermiſſio
nis litterarū: niſi ꝙ vbi eſſes plane neſciebā, Hic tu me etiā īſimu
las nec ſatiſfactionē eā accipis, Audi mi Teſta vtrū ſupbiorem
peccunia te facit: ā ꝙ te impator cōſulit? moriar, ni (quæ tua glo
ria eſt) puto te malle a Ceſare cōſuli, ꝙ inaurari, Si vero vtrunq;
eſt, quis te feret præter me? qui omnia facere poſſum, Sed vt ad
rem redeam te iſtic inuitū nō eſſe vehemēter gaudeo: & vt illud
erat moleſtū ſic hoc iucundū, Tantū metuo ne artificiū tuū tibi
parum proſit, Nam vt audio iſtic nō ex iure manu conſertū, ſed
ferro magꝭ rē repetūt: & tu ſoles ad vī facūdiā adhibere. Neq;
eſt ꝙ illam exceptionē in interdicto pertimeſcas: ꝙ tu prior in
omnibꝰ armatus nō veneris; ſcio em̄ te nō eſſe procacē in laceſ
ſendo ſed vt ego quoq; te aliquid admoneā de noſtris cautioni
bus treuiros vites cenſeo: audeo capitales eſſe, mallem auro ar
gento ere eſſent; ſed alias iocabimur, Tu ad me de iſtis rebus oī
bus ſcribas velim ꝙ diligentiſſime, iij. nonas Martias Vale.

¶ M, T, C, Trebatio, S, D,

¶ Trebatij inconſtantiam amori tribuit. .15.

q

Vam ſint moroſi qui amãt vel ex hoc intelligi põt ꝙ moleſte ferebã antea te inuitũ iſtic eſſe: pũgit me rurſus ꝙ ſcribis te eſſe iſtic libenter: neq; enim mea cõmẽdatiõe te nõ delectari facile patiebar: & nũc angor quicq̃ tibi ſine me eſſe iucundũ, Sed tñ hoc malo ferre nos deſideriũ: q̃ te nõ ea quæ ſpero cõſequi, Qđ vo in Ca. Marij ſuauiſſimi doctiſſimi hoĩs familiaritatẽ veniſti: nõ dici põt q̃ valde gaudeã: qui fac vt te q̃ maxime diligat, mihi crede nihil ex iſta prouincia potes quod iucundius ſit deportare, Cura vt valeas,

¶ M, T, C, Trebatio, S, D,

¶ De Trebatij in Italiam reditu certior fieri deſiderat. .16.

i

N equo Troiano ſcis eſſe in extremo: ſero ſapiunt Tu tñ mi Vetule nõ ſero primũ illas rabioſulas ſat faturas dediſti, Deinde ꝙ in Britannia non minus q̃ Philoteoron tẽpbuiſti plane nõ repræhẽdo, Nũc vero ĩ hybernis iniect⁹ mihi videris, Ita ꝙ te cõmouere nõ curas: vſq; q̃q; ſapere oportet: id erit telũ accerrimũ. Ego ſi foris cenitarem: Cn. Octauio familiari tuo non defuiſſem, Cui tamen dixi quũ me aliquotiẽs inuitaret, oro te quis es tu: Sed me harcule extra iocum homo bellus eſt. Vellem eum tecũ adduxiſſes, Quid agitis & quid ĩ Italiã venturi ſitis hac hyeme fac plane ſciã Balbus mihi cõfirmauit te diuitem futurum. Id vtrum Romano more locutus ſit; bene numatum te futurum: an quomodo ſtoici dicunt; oĩes eſſe diuites q cęlo & terra frui poſſũt: poſtea videro Qui iſtic veniunt ſupbiã tuã accuſant: ꝙ negent te percunctãtibus rñdere. Sed tñ eſt ꝙ gaudeas, cõſtat eñ inter omnes neminem te vno Samarobrinæ iuris peritiorem eſſe Vale.

¶ M, T, C, Trebatio, S, D,

¶ Topicã Ariſto, a ſe tranſlatã vehementer, cõmẽdat. .20.

v

Ide quãti apud me ſis; etſi iure id quidem nõ eñ te amorę vinco. Verum tñ qđ pſenti tibi prope ſub negarem non tribuere certe id abſenti non potui, Itaq; vt primũ Velia nauigare cœpi; ĩſtitui topica Ariſtotelica cõſcribere; ab ipſa vrbe cõmonitus amantiſſima tui; eum librum tibi miſi Rhegij ſcriptũ: q̃ pleniſſime res illa ſcribi potuit Sin tibi quedã videbunt̃ obſcuriora; cogitare debebis nullã artem litteris ſine ĩterpræte & ſine aliqua exercitatiõe percipi poſſe, Non longe abieris, Num ius ciuile noſtrũ ex libris cognoſci poteſt: Qui q̃q; plurimi ſũt, doctorẽ tamẽ lumenq; deſiderant q̃q; ſi tu attente leges; ſi ſepius, per te omnia conſequere; vt certe intelligas; vt vero etiam ipſi tibi loci propoſita quæſtione occurrant, exercitatione conſequere, In qua quidem nos te cõtinebimus; ſi & ſalui redierimus: & ſalua iſta offenderimus, Quinto calendas Sextilis Rhegio Vale.

¶ M, T, C, Trebatio, S, D,

¶ Silij cauſam Trebatio commendat. .22.

ſ

Ilij cauſam te docui, Is poſtea fuit apud me; quũ ei dicerem tibi videri ſponſionẽ illam ſine piculo nos

facere poſſe:etſi bonorũ Turpilie poſſeſſioꝫ Qu. Cepio prætor ex edicto ſuo mihi dedit, negare aiebat Seruiũ tabulas teſtamẽti eſſe eas quas inſtituiſſet is: qui factionem teſtamẽti nõ habuerit, Hoc idẽ Offiliũ dicere tecum ſe locutũ negabat:meq; rogauit: vt ſe & cauſam ſuam tibi commendarem, Nec vir melior mi Teſta nec mihi amicior Pu. Silio quiſq; eſt:te tamen excepto, Gratiſſimũ igitur mihi feceris ſi ad eum vltro veneris eiq; pollicitus eris, ſed ſi me aãs q̃ primũ hoc vehemẽt etiã atq; etiã rogo vale.

¶ M, T, C, Trebatio, S, D,

¶ Opinionẽ ſuam de herede ſententijs comprobat. .23.

l Luſeras heri iter ſcyphos ꝙ dixerã controuerſiam eſſe:poſſꝫ ne heres quod furtũ ãtea factũ eſſet recte furti agere, Itaq; etſi domum bene potus ſeroq; redieram: tñ id caput vbi hæc cõtrouerſia eſt notaui: & deſcriptũ tibi miſi vt ſcires id quod tu neminem ſenſiſſe dicebas, Sextũ Helium Marcum Manilium Marcum Brutum ſenſiſſe, ego tamẽ Sceuole & Teſte aſſentior Vale.

¶ M, T, C, Eabio Gallo, S, D,

¶ Cõquerit de leuitate Tigellij, Item librũ ſibi mitti petit .15.

a Moris quidẽ tui quoq; me verti veſtigia: vel proxime de Tigellio pſpexi. Senſi eñ ex litteris tuis valde te laboraſſe. Amo igit volũtatẽ:ſed pauca de re eitius opinor olim non omnibus dormio: ſic ego nõ oĩbus mi Galle ſeruio, Et ſi (que ẽ hęc ſeruit⁹) olĩ cũ regnare exiſtiabamr non tam ab illis q̃ hoc tpe obſeruor a familiariſſimis Ceſaris oĩbus pter iſtũ; id ego in lucrũ pono; non ferre hoĩem peſtilẽtiorẽ patria ſua eumq; addictũ iam tum puto eſſe Calui Licinij Hipponacteo præconio, At vide qd ſuccẽſeat, Phanie cauſam ſuſceperã, ipſius quidẽ cauſa (erat eñ mihi ſane familiaris) is ad me venit dixitq; iudicẽ ſibi operã dare cõſtituiſſe eo ipe die q̃ de. P. Sextio in cõſiliũ iri neceſſe erat: reſpõdi nullo modo me facere poſſe: quem vellet alium diem ſi ſumpſiſſet me ei non defuturũ Ille aũt qui ſciret ſe nepotẽ bellũ tibicinẽ habere: & ſat bonũ vnctorẽ: diſceſſit a me: vt mihi videbatur iratior. habes Sardos venales alium alio nequiorem, Cognouiſti meã cauſam & iſtius Salaconis iniquitatem, Catonem tuum mihi mitte: cupio eñ legere: me adhuc non legiſſe turpe vtriq; noſtrum eſt Vale.

M, T, C, Fabio Gallo, S, D,

¶ Laceſſenti acerbius reſpondet. .28.

m Iror cur me accuſes: cum tibi id facere nõ liceat qđ ſi liceret tñ nõ debeas. Ego eñ te in cõſulatu obſeruarã, & ais fore vt te Ceſar reſtituat: Mlta tu quidẽ dicis: ſed tibi nemo credit, Tribunatũ plebis dicis te mea cã petiſſe, Vtinã ſp eſſes tribunus: interceſſorẽ non quereres. Negas me audere dicere qđ ſentiam: quaſi tibi cũ paꝝ pudẽter me rogares: parum fortiter reſponderim, Hæc ſcripſi vt iſto ipſo in genere in quo aliquid poſſe vis: te nihil eſſe cognoſceres. Q, ſi humaniter eſſes quæſtus mecũ, libenter tibi me & facile purgaſſem, Non enim ingrata mihi ſunt quæ feciſti: ſed quæ ſcripſiſti moleſta, Me auté propter quem cæteri liberi ſunt tibi liberũ non viſum demiror, Nam ſi falſa fuerunt que tu ad me: vt ais de

tuliſti, Quid tibi ego debeo? ſin vera: tu es optimus teſtis quid mihi, Po, Ro, debeat. Vale.

¶ M, T, C, Curioni, S, D,

¶ Cognita amici in ſe beniuolentia hortatur eum vt domum redeat. .3z.

f Acile perſpexi ex tuis literis quod ſemper ſtudij: & me ad te plurimi fieri: & te intelligere ꝙ mihi char⁹ eſſes quod quando noſtrum vterq; conſecutus eſt: reliquum eſt vt certemus offitijs inter nos: quibus equo animo vl te vincē: vel vincar abs te. Ad Attiliū nō fuiſſe neceſſe, meas dari litteras facile patior, Sulpitij tibi operam intelligo ex tuis literis non multum opus fuiſſe propter res tuas ita contractas vt queadmodum ſcribis, nec caput nec pedes: equidem vellem vti pedes haberent: vt aliquando redires, Vides enim exaruiſſe iā veterem vrbanitatem: vt Pomponius noſter ſuo iure poſſit dicere: niſi nos pauci retineamus gloriam antiquā Atticam, ergo is tibi: ei nos ſuccedimus, Veni igitur quæſo ne tantum ſemen vrbanitatis vna cum repub. intereat. Vale.

¶ Octaui libri nulla, quoniam Ciceronis non ſunt ſicut & complures alie.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium, ¶ LIBER NONVS.

¶ M, T, C, Varroni, S, D, .1.

¶ Varronis aduētū ſibi ſolatio fore, optatat in oppreſſa repub.

e X his litteris quas Atticus a te miſſas mihi legit, qd ageres: & vbi eſſes cognoui, qn̄ autem te viſuri eſſe mus nihil ſane ex ijſdē litteris potui ſuſpicari, In ſpem tn̄ venio approquinquare tuū aduentū qui mihi vtinā ſolatio ſit, Et ſi tot tantiſq; rebus vrgemur: vt nullam alleuationem quiſq; nō ſtultiſſimus ſperare debeat: ſed tamē aut tu potes me aut ego te fortaſſe aliqua re iuuare Scito enim me poſtea ꝙ in vrbē venerim rediſſe cum veteribus amicis: id eſt: cum libris noſtris in gratiā: & ſi non idcirco eorum vſum dimiſeram: ꝙ ijs ſuccenſerem ſed ꝙ eorum me ſuppudebat, Videbar eī̄ mihi cum me in res turbulentiſſimas infideliſſimis ſotijs demiſiſſem præceptis illorum non ſatis paruiſſe, Ignoſcunt mihi vt reuocant in conſuetudinē priſtinam: teq; ꝙ in eo permanſeris ſapientiorē ꝙ me dicunt fuiſſe, Quamobrem quando placatis his vtor: videor ſperare debere ſi te viderim: & ea quæ premant & ea quæ impendeant me facile tranſiturum, Quamobrem ſiue in Tuſculano: ſiue in Cumano adire te placebit: ſiue quod minime velim Rome: dummodo ſimul ſim⁹, perficiam profecto: vt id vtriq; noſtrū commodiſſimum eſſe videatur. Vale.

¶ M, T, C, Varroni, S, D,

¶ Probat diem aduentus Varronis ad ſe. .5.

m Ihi vero ad no, bene maturū videt̄ fore: neq; ſolum propter reipu. ſed etiam ꝑpter anni tp̄s: quare diē iſtū ꝓbo Itaq; eūdē ipſe ſequar cōſilij noſtri: niſi eos quidē qui id ſecuti nō ſunt peniteret: nobis penitendū putarē. Secuti eī̄ ſumus non ſpem: ſed officiū: reliquimus aūt non offitiū: ſed deſperationem, Itaq; verecundiores fuimus ꝙ qui ſe domo non commouerunt, Saniores quā qui amiſſis opibus

domum non reuerterunt, Sed nihil minus fero ꝙ ſeueritatem otioſorum: & quoquo modo res ſe haberent: magis illos vereor, qui in bello occiderint ꝙ hos curo quibus non ſatiſfacimus quia viuimus, Mihi ſpatiũ ſi fuerit in Tuſculanũ ante nonas veniendi iſtic te videbo, Si minus ꝓſequar in Cumanum: & ante certiorem te faciam vt lauatio parara ſit, Vale.

¶ M,T,C,Dolobelle ſuo,S,D,

¶ Dolobelle aduentũ ad ſe deſiderat ad leuãdũ merorẽ. .II,

v El meo ipſius interitu: mallem meas litteras deſiderares ꝙ eo caſu quo ſum grauiſſime afflictus quẽ ferrem certe moderatius ſi te haberẽ, Nã & oratio tua prudẽs & amor erga me ſingular] multũ leuaret: ſed quãdo breui tpe: vt opinio noſtra eſt: te ſũ viſurus: ita me affectũ offendes vt multũ a te poſſim iuuari, nõ ꝙ ita ſim fractꝰ vt aut hoiem me eſſe oblitus ſim: aut fortunæ ſuccumbendũ putẽ, Sed tñ hilaritas illa noſtra & ſuauitas; quę te præter cęteros delectabat: erepta mihi omnis eſt, Firmitatẽ tñ & cõſtãtiã ſi modo fuit aliqñ in nobis eãdẽ cognoſces quã reliquiſti, Quid ſcribis prælia te mea cauſa ſuſtinere; non tam id laboro vt ſi quid mihi obtrectent a te refutenť: ꝙ itelligi cupio ꝙ certe intelligiť me a te amari, quod vt facias te etiam atq; etiam rogo, ignoſcaſq; breuitati mearũ litterarũ, Nam & celeriter vna futuros nos arbitror: & nondũ ſum ſatis confirmatus ad ſcribendum, Vale.

¶ M,T,C,Dolobelle,S,D,

¶ Gratulať Dolobelle de aeris ſalubritate eiq; orõnẽ mittit, Iz.

g Ratulor Baijs nr̃is ſiquidẽ vt ſcribis ſalubres repente facte ſunt: niſi forte te amant & nihil aſſentantur & tamdiu dũ tu abes ſunt oblite ſui, Qđ qdẽ ſi ita eſt mĩme miror, Celũ etiã & terras vim ſuam ſi tibi ita cõueniat dimittere, Oratiũcula ꝓ Deiotaro quã reqrebas habebã mecũ qđ nõ putarã, Itaq; eã tibi miſi quã velim ſic legas: vt cãꝫ tenuẽ & inopẽ nec ſcriptiõe magnopẽ dignã, Sed ego hoſpiti veteri: & amico munuſculũ mittere volui Leuidenſe craſſo filo cuius modi ipſius ſolent eſſe munera: tu velim animo ſapienti fortiq; ſis vt tua moderatio & grauitas aliorum infamet iniuriã Vale,

¶ M,T,C,L,Papirio Peto,S,D,

¶ Iocatur in Petum, .I6.

t Amen a malitia nõ diſcedis tenuiculo apparatu ſignificas Balbum fuiſſe contentũ, Hoc videris dicere cum reges tã ſint cõtinentes mlto magis ꝯſularis eſſe oportere, Neſcis me ab illo oĩa expiſcatũ: recta eñ a porta domũ meã veniſſe: neq; hoc admiror: ꝙ nõ ad tuã potius: ſed illud ꝙ nec ad ſuam, Ego aũt tribus primis verbis quid noſter Petus? at ille adiurans nuſq; ſe vnq; libentius Hoc ſi verbis aſſecutus es: aures ad te afferam non minus elegantes, Sin autẽ obſonio: peto a te ne pluris eẽ Balbos ꝙ diſertos putes, Me quotidie aliud ex alio impedit, Sed ſi me expediero vt in iſta loca venire poſſim, nõ cõmittã, vt te a me ſero certiorẽ factũ putes Vale,

¶ M,T,C, Peto,S,D,

¶ Iocatur cum eodem, .z3.

Eri veni in Cumanũ: cras ad te fortaſſe. Sed cũ cer
h tum ſciam: faciam te pauloante certiorem, Et ſi, M, Ceparius cum mihi in ſylua Gallinaria obuiam ve niſſet: queſiuiſſemq; quid ageres: dixit te ĩ lecto eſſe: ꝗ expedi- bus laborares tuli. ſ. moleſte vt debui: ſed tamẽ cõſtitui ad te ve nire: vt & te viſerem & cenarem etiam. Non enim arbitror te cocũ etiam Atticum habere, Expecta igitur hoſpitem: tum mi nime edacem: tum inimicum cenis ſumptuoſis. Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola- rum familiarium Liber Decimus.

¶ M, T, C, Planco, S, D,

¶ Accuſatus negligẽtiæ excuſat ſe pollicet̃ opam ſuã. .z.

Eum ſtudiũ honori tuo nõ defuiſſet pro neceſſitu-
m dine noſtra: ſi aut tuto in ſenatũ: aut honeſte venire potuiſſem, Sed nec ſine periculo quiſꝙ libere de re pub. ſentiens, verſari poteſt in ſumma impunitate gladioꝝ: nec noſtre dignitatis videt̃ eſſe: ibi ſentẽtiã de repu. dicere: vbi me & melius & ꝓprius audiãt armati ꝙ ſenatores, Quapropter in priuatis rebus nullum neꝗ offitiũ neꝗ ſtudiũ meũ deſiderabis nec in publicis quidem. ſi quid erit in quo me intereſſe neceſſe ſit nũꝙ deero: nec cũ periculo quidẽ meo dignitati tue, In his re bus quæ nihilominus vt ego abſim confici poſſum: peto a te vt me rationẽ habere velis & ſalutis & dignitatis mee. Vale.

¶ M, T, C, Peto, S, D,

¶ Laudans Plancũ hortatur vt patrie ſubueniat. .10.

T ſi ſatis ex Furnio noſtro cognouerã quæ tua vo
e luntas q̃d' cõſiliũ de repu. eſſet: tñ tuis lectis litteris
liq̃dius de toto ſenſu tuo iudicaui, Quãobrẽ ꝙꝙ in vno prælio om̃is fortuna reipu. diſceptat: q̃d' q̃dẽ quũ hæc le geres: iam decretũ arbitrabar fore, tñ ipſa fama quæ de tua volũ tate ꝑcrebuit magnã es laudẽ cõſecutus, Itaꝗ ſi cõſulẽ ro. habu iſſemus, declaratũ eſſet a ſenatu cũ tuis magnis honoribꝰ ꝙ gra- tus eſſet conatus & apparatus tuus, Cuius rei non modo nõ pre terijt tempus: ſed ne maturum quidem etiam nũc meo quidem iudicio fuit, Is em̃ deniꝗ honos mihi videri ſolet: qui nõ ꝓpter ſpem futuri beneficij ſed ꝓpter magna merita claris viris affert̃ & dat̃. Quare ſit mõ aliqua reſpu, in qua honos elucere poſſit, omnibus (mihi crede) ampliſſimis honoribus abundabis. Is ãt qui vere appellari poteſt honos nõ inuitamentũ ad tempus: ſed perpetue virtutis eſt præmiũ. Quamobrem mi Plance incum be toto pectore ad laudem, ſubueni patrię, opitulare college: omniũ gentiũ conſenſum & incredebilẽ conſpirationẽ adiuua, Me tuorũ conſiliorũ adiutorẽ: dignitatis fautorem omnibus in rebus tibi amiciſſimũ fideliſſimũꝗ cognoſces, ad eas em̃ cauſas quibus inter nos amore ſumus offitijs vetuſtate coniuncti pa- triæ caritas acceſſit: eaꝗ effecit: vt tuam vitam anteferrem mee, Quarto calendas Aprilis.

¶ M, T, C, Planco, S, D,

¶ Hortatur eundem vt in reipub. curam incumbat. .14.

Ratã famã biduo ante victoriã de ſubſidio tuo: de
g ſtudio: de celeritate: de copijs atq; etiam hoſtibus
fuſis ſpes omnis in te eſt, fugiſſe em̃ prelio Muti⸗
nenſi dicunt̃ notiſſimi latronũ duces, Eſt aũt nõ minus gratũ ex
trema delere ꝙ prima depellere, Equidẽ expectabã iam tuas lit
teras, idq; cũ multis, ſperabãq; etiã Lepidũ tẽporibus admonitũ
tecũ & reipub, ſatis eſſe facturũ, In illã igit̃ curã incũbe mi Plãce
vt ne qua ſcintilla teterrimi belli relinquat̃, quod ſi erit factũ: &
rempub, diuino beneficio affeceris, & ipſe eternã gloriam conſe
quere, Datum, iiij, idus Maij,

M, T, C, Planco, S, D,

¶ Senatui ꝙ grate fuerint Plance litere ait, .16.

Ihil poſt hoĩm memoriã glorioſius: nihil gratius ne
n tpe quidem ipſo oportunius accidere vidi: ꝙ tuas
Plance literas, Reddite ſũt em̃ frequẽti ſenatu Cor
nuto: cũ is frigidas ſane & incõſtantes recitaſſet litteras Lepidi:
ſub eas ſtatim recitate ſunt tue nõ ſine magnis quidẽ clamoribus
Cũ rebus em̃ ipſis eſſent & ſtudijs bñficijſq; in rẽpub, gratiſſi⸗
me: tũ erãt grauiſſimis verbis ac ſentẽtijs plene: flagitare ſenatꝰ
inſtituit Cornutũ vt referret ſtatim de tuis litteris, ille ſe cõſidera⸗
re ait velle: cũ ei magnũ cõuitiũ fieret a cũcto ſenatu quĩq; tribu
ni plebis retulerũt, Seruilius rogatus rem diſtulit, Ego eam ſen⸗
tentiam dixi cui ſunt aſſenſi ad vnum, Ea que fuerit, ex ſenatuſ⸗
conſulto cognoſces, Tu quanq; conſilio non eges vel abundas
potius tñ hoc animo eſſe debes vt nihil huc reijcias: neue in rebꝰ
tã ſubitis tãq; anguſtis a ſenatu cõſiliũ petendũ putes, Ipſe tibi
ſis ſenatus: quocunq; te ratio reipu. ducet: ſequere, Cures vt añ
factũ aliqđ a te egregiũ audiamus ꝙ futurũ ꝑutaremus, Illud
tibi promitto quicquid a te erit factũ: id ſenatũ non modo vt fi⸗
deliter ſed etiam vt ſapienter factum comprobaturum,

¶ M, T, C, Planco. S, D,

¶ Hortatur Plancum vt bellum exterminet. .19.

Vanq; gratiarũ actionẽ a te nõ deſiderabã: cum te
q re ipſa atq; animo ſcirẽ eẽ gratiſſimũ: tñ (fatẽdũ eſt
em̃) fuit mihi preiucũda. Sic em̃ vidi quaſi ea quæ
oculis cernũt̃ me a te amari, Dices, quid antea? Semꝑ quidẽ: ſed
nunq; illuſtrius, litteræ tue mirabiliter grate ſunt ſenatui, cũ re⸗
bus ipſis que erant gratiſſime: & maxime fortiſſimi animi ſum⸗
miq; conſilij, tum etiã grauitate ſentẽtiarũ atq; verboꝝ. Sed mi
Plance incũbe vt belli extrema ꝑficias, in hoc erit ſumma & gra
tia & gloria, Cupio om̃ia reipu. cauſa: ſed me hercule in ea con⸗
ſeruanda iam defatigatꝰ, nõ multo plus faueo patrie ꝙ tue glo
rie: cuius maximã facultatẽ tibi dij ĩmortales (vt ſpero) dedere
ꝙ complectere obſecro, Qui enim Antonium oppreſſerit: is
hoc teterrimum bellum periculoſiſſimumq; confœcerit,

¶ M, T, C, Cn, Planco pretori deſignato, S, D,

¶ Quãta ciuitati ſpes ĩ Plãco poſita ſit, Itẽ de re agraria. .zz.

N te & in collega oĩs ſpes eſt dijs approbãtibꝰ. Cõ
i cordia veſtra que ſenatui declarata ẽ litteris veſtris,
mirifice & ſenatꝰ et cũcta ciuitas delectata ẽ Qđ ad

me ſcripſeras de re agraria; ſi conſult⁹ ſenatus eſſet; vt quiſq; de te honorificentiſſimam ſetentiam dixiſſet; eam ſecutus eſſem, qui certe ego fuiſſem, Sed propter tarditatem ſententiarũ moramq; rerum cum ea quæ conſulebantur ad exitum non peruenirent; commodiſſimũ mihi Plancoq; fratri viſum eſt vti eo: quod ne noſtro arbitratu componeretur: quis fuerit impedimento; arbitror te ex Planci litteris cognouiſſe, Sed ſiue in ſenatuſconſulto; ſiue in cæteris rebus deſideras aliquid, ſic tibi perſuade tantam eſſe apud omnes bonos tui caritatem; vt nullum genus ampliſſime dignitatis excogitari poſſit; quod tibi non paratum ſit: litteras tuas vehementer expecto; & quidem tales quales maxime opto Vale.

¶ M, T, C, Lepido, S, D,

¶ Accuſans Lepidum ingratitudinis in Senatum; ſuadet ne cũ Antonio concilietur. .27.

q Vod mihi pro mea ſũma erga te beniuolentia magne cure eſt; vt q̃ ampliſſima dignitate ſis moleſte tuli; ſenatui gratias nõ egiſſe, cum eſſes ab eo ordine ornatus ſummis honorib⁹, pacis inter ciues cõciliandæ te cupidum eſſe letor, Pacem eam ſi a ſeruitute ſeiungis: conſules & reipub. & dignitati tue, Sin iſta pax perditum hominem in poſſeſſionem impotentiſſimi dominatus eſt reſtituta; hoc animo ſcito omnes ſanos; vt mortẽ ſeruituti anteponant, Itaq; ſapientius meo quidẽ iuditio facies; ſi te in iſtam pacificationẽ nõ interpones quæ neq; Senatui neq; poplõ neq; cuiq̃ bono ꝓbat̃, S; hæc audies ex alijs; aut certior fies litteris, Tu pro tua prudentia qd optimum factu ſit videbis. Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium. ¶ LIBER VNDECIMVS.

M, T, C, D, Bruto Impera. conſuli deſignato, S, D,

¶ Promittit ſe bruti laudibus defuturum nunq;. .6.

l Vpus noſter cũ Romã ſexto die Mutina veniſſet poſtridie me mane cõuenit; tuaq; mihi mãdata diligentiſſime axpoſuit; & lr̃as reddidit. Q; mihi tuã dignitatẽ cõmẽdas; eodẽ tpe exiſtimo te mihi meã dignitatẽ cõmedare quã me hercl'e nõ habeo tua cariorẽ. Quare mihi gratiſſimũ facies ſi exploratũ habebis tuis laudib⁹ nullo loco; nec cõſiliũ; nec ſtudiũ meũ defuturum: cum tribuniplebis edixiſſent Senatus adeſſet ad. xiiij. calẽ. Ianua. haberentq; in animo de præſidio conſulũ deſignatorũ referre; quãq; ſtatuerã in ſenatum ante calen. Ianua. non venire; tñ cũ eo die ipſo edictũ tuũ ꝓpoſitũ eſſet nephas eſſe duxi; aut ita haberi ſenatũ; vt de tuis diuinis in rempu. meritis ſileret̃; qđ factũ eſſet niſi ego veniſſem; aut etiã ſi quid honorifice de te diceret̃ me nõ adeſſe. Itaq; in ſenatũ veni mane; quod cum eſſet animaduerſum frequentiſſimi ſenatores conuenerunt, quæ de te in ſenatu egerim; quæ in contione maxima dixerim; aliorum te litteris malo cognoſcere. Illud tibi perſuadeas velim; me omnia quæ ad tuam dignitatem augendam pertinebunt; quæ eſt per ſe ampliſſima: ſummo ſemꝑ ſtudio ſuſcepturũ & defenſurũ; quod quãq; intelligo me cum multis eſſe facturũ; tamẽ appetam huius rei principatum.

¶ M, T, C, Bruto imperatori cõſuli deſignato, S, D,

¶ Q; charus ſit Brutus Po. Ro. 9.

O tẽpore Polla tua miſit ad me: vt ad te ſi qd vellẽ
e darem litterarũ: cũ quid ſcriberem nõ habebã Oĩa
em̃ erãt ſuſpenſa ꝓpter expectationẽ legatorũ: qui
quid egiſſent, nihil dũ nũciabat̃. Hæc tñ ſcribẽda exiſtimaui primum ſenatũ populũq; romanũ de te laborare non ſolum ſalutis ſue cauſa: ſed etiam dignitatis tue, Admirabilis eſt enim quædã tui nominis caritas amorq; in te ſingularis omniũ ciuiũ, Ita em̃ ſperant atq; cõfidunt: vt antea rege: ſic hoc tempore regno te rẽpubli. liberaturum. Rome delectus habet̃ in totaq; Italia: ſi hic delectus appellandus eſt: cum vltro ſe offerunt omnes, Tantus ardor animos hominũ occupauit deſiderio libertatĩ odioq; diutine ſeruitutis, De reliquis rebus a te iam expectare litteras debemus, q̃d ipſe agas: quid noſter Hirtius: quid Cæſar meus: q̊s ſpero breui tempore ſocietate victorie tecum copualatos fore. Reliquum eſt: vt de me id ſcribam: quod te ex tuorũ litteris & ſpero & malo cognoſcere: me neq; deeſſe vlla in re neq; vnq̃ deſuturum dignitati tue. Vale.

M, T, C, Decio Bruto, S, D,

¶ Oſtendit ſenatum de Bruti Planciq; concordia vehementer gaudere. .15.

T ſi mihi tue littere iucundiſſime ſunt: tñ iucundius
e fuit quod ĩ ſumma occupatione tua Plãco collegę
mãdaſti: vt te mihi ꝑ litteras excuſaret: qđ fecit ille
diligẽter, mihi ãt nihil amabiliꝰ offitio tuo et diligẽtia, Cõiũctio tua cũ collega tuo cõcordiaq; veſtra: quæ litteris omnibꝰ declarata eſt, ſenatui poplõq; Ro. gratiſſima accidit, Quod ſupereſt perge mi Brute & iam non cum alijs: ſed tecum ipſe certa Plura ſcribere non debeo preſertim ad te quo magiſtro breuitatis vti cogito, Litteras tuas vehementer expecto: & quidem tales quales mexime opto. Vale.

¶ M, T, C, Decio Bruto conſuli deſignato, S, D,

¶ Vt Lamiam Brutus adiuuet. .17.

Amia vero omniũ familiariſſime vtor, Magna eiꝰ
l in me non dico officia: ſed merita eaq; ſunt populo
Romano notiſſima. Is magnificentiſſimo munere
edilitatis perfunctus petit præturam, Omneſq; intelligunt nec dignitatem ei deeſſe: nec gratiam, Sed is ambitus extare videtur vt ego omnia pertimeſcam: totamq; petitionem Lamie mihi ſuſtinendam putem, In ea re quantũ me poſſes adiuuare facile perſpicio: nec vero quãtũ mea cauſa velis dubito. Velim igitur mi Brute tibi ꝑſuadeas: nihil me maiore a te ſtudio petere: nihil te mihi gratius facere poſſe q̃ ſi omnibus tuis opibus: omni ſtudio Lamiam in petitione iuueris: qđ vt facias vehementer rogo. Vale.

¶ M, T, C, Decio Bruto, S, D,

¶ Vt Appium Brutus tueatur, .zz.

Vm Appio Claudio, C, F, ſumma mihi neceſſitu
c do eſt: multis eius offitijs & meis mutuis conſtitu
ta. Peto a te maiorẽ in modũ vel hũanitatis tue vel
mea cauſa: vt eum autoritate tua: quæ plurimũ valet: cõſeruatũ velis. Volo te cum fortiſſimus vir cognitus ſis etiam clemẽtiſſimũ exiſtimari Magno tibi erit ornamẽto nobiliſſimũ adoleſcẽ

tem beneficio tuo eſſe ſaluum: cuius quidem cauſa hoc melior debet eſſe: ꝙ pietate adductus propter patris reſtitutionem me cum Antonio coniunxit. Quare & ſi minus veram cauſam habebis: tamen vel probabilem aliquam poteris inducere, Nutus tuus poteſt hominē ſummo loco natum: ſummo ingenio: ſumma virtute: offitioſiſſimum præterea & gratiſſimū incolumem in ciuitate retinere, Quod vt fatias ita a te peto: vt maiore ſtudio magis ſue ex animo petere non poſſim,

¶ M, T, C, Decio Bruto, S, D,

¶ Hortatur Brutum vt pro repu, agat diligentiſſime. .25.

e Xpectanti mihi tuas quotidie literas: Lupꝰ noſter ſubito denuntiauit: vt ad te ſcriberem ſi quid vellem, Ego autem & ſi quid ſcriberē non habebam: acta enim ad te mitti ſciebam: inanem autem ſermonē litterarū tibi iucundum eſſe audiebam, breuitatem ſecutus ſum te magiſtro, Scito igitur in te & in collega ſpem omnem eſſe, De Bruto autem nihil adhuc certi: quem ego: quemadmodū præcipis: priuatis litteris ad bellum commune vocare nō deſino: qui vtinam iam adeſſet, Inteſtinum vrbis malum quod eſt non mediocre minus timeremus, Sed quid ago: non imitor Laconiſmon tuum altera iam Pagella procedit, Vince & vale, xiiij, calendas Quintilis,

¶ M, T, C, Oppio, S, D,

¶ Laudat Appij in re ſua conſilium. .29.

d Vbitanti mihi (qđ ſcit Atticus noſter) de hoc toto conſilio profectionis quod in vtranqꝫ partem in mentē multa veniebant: magnum pōdus acceſſit ad tollendam dubitationem: iuditium & conſilium tuum, Nam & ſcripſiſti aperte quid tibi videretur. & Atticus ad me ſermonem tuum pertulit, Semper iudicaui in te & in capiēdo conſilio prudentiam ſummam eſſe & in dando fidem, Maximeqꝫ ſum expertus cū initio ciuilis belli per litteras te conſuluiſſem, quid mihi faciendū eſſe cenſeres: eundū, ne ad Pompeiū: an manendū in Italia, Suaſiſti vt conſulerem dignitati mee: ex quo quid ſentires intellexi, Et ſum admiratus fidem tuam: & in cōſilio dādo religionē: qđ cū aliud malle amiciſſimū tuum putares: antiquius tibi offitiū meū ꝙ illius voluntas fuit, Equidem & ante hoc tempus te dilexi: & ſemper me a te diligi ſenſi: & cū abeſſem: & in magnis periculis eſſem & me abſentē: & meos preſētes a te cultos & defēſos eſſe memini, Et poſt meū reditū ꝙ familiariter mecū vixeris: queque ego de te & ſenſerim & predicari oēs qui ſolent hæc animaduertere: teſtes habemus, Grauiſſimū vero iuditium de mea fide & cōſtantia feciſti: cū poſt mortē Cæſaris totum te ad amicitiā meā contuliſti, Quod tuū iuditiū niſi mea ſumma beniuolentia erga te omībuſqꝫ meritis cōprobaro: ipſe me hominem nō putabo, Tu mi Oppi cōſeruabis amorem tuū (& ſi amore magis hoc quidem ſcribo ꝙ quo te admonendū putem) meaqꝫ omnia tuebere: que tibi ne incognita eſſent, Attico mādaui. A me aūt cum paululum otij nacti erimus: vberiores litteras expectato, Da operam vt valeas: hoc mihi gratius facere nihil potes,

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium. Liber Duodecimus.

¶ M,T,C, Caſſio,S,D,

¶ Dolet Antoniũ nõ interfectũ quo die Cæſar interempt⁹ eſt, Itẽ quales ſint ſñiæ ſingulorũ in ciuilib⁹ diſſenſionibus. .4.

Vellem idibus Martijs me ad cœnam inuitaſſes: reliquiarũ nihil fuiſſet. nũc me reliquiæ veſtre exercẽt & quidẽ preter cæteros me q̃q̃ egregios ꝯſules habem⁹ ſed turpiſſimos cõſulares: ſenatũ fortẽ: ſed ĩ infimo quẽq; honore fortiſſimũ, poplo vero nihil forti⁹: nihil melius Italiaq; vniuerſa, Nihil aũt fœdius Philippo & Piſone legatꝫ: nihil flagitioſius: qui cũ eſſent miſſi vt Antonio ex ſenatus ſententia certas res nuntiarẽt cum ille earum rerum nulli paruiſſet, vltro ab illo ad nos intolerabilia poſtulata retulerũt, Itaq; ad nos cõcurrit factiq; iam in re ſalutari populares ſumus, Sed tu quid ageres quid acturus: vbi deniq; eſſes neſciebam, fama nunciabat te eſſe in Syria: auctor erat nemo, De Bruto quo propius eſt: eo firmiora vidẽt eſſe quæ nunciãt, Dolobella valde vituperat ab hominibus non inſulſis q tibi iam cito ſuccederet cum tu vix dum triginta dies in Syria fuiſſes, Itaq; conſtabat, eum recipi in Syriã nõ oportere. Summa laus & tua & Bruti eſt: q exercitũ præter ſpem exiſtimaui comparaſſe, Scriberem plura ſi rem cauſamq; noſſem, Nunc quæ ſcribo: ſcribo ex opinione hominum atq; fama, Tuas litteras auide expecto. Vale.

¶ M,T,C,Caſſio,S,D,

¶ Caſſio Tidium Strabonem commendat. .6.

Qui ſtatus rerũ fuerit: tum cũ has litteras dedi: ſcire poteris, Cn, Tidio Strabone viro bono: & optime de repub. ſentiente, Nã quid dicã cupidiſſimo tui: qui domo & fortunis relictis ad te potiſſimũ ꝓfect⁹ eſt, Itaq; eũ ne tibi cõmẽdo quidẽ: aduentus ipſius ad te ſatis eũ cõmendabit, Tu velim ſic exiſtimes tibiq; pſuadeas omẽ profugiũ bonorum in te & in Bruto eſſe poſitum, Si(quod nolim) aduerſi q̃d euenerit, res cũ hæc ſcribebam erat in extremũ deducta diſcrimen, Brutus enim Mutine vix iam ſuſtinebat, qui ſi conſeruatus erit vicimus, Sin(quod dij omen auertãt) oppreſſus ibi erit: omnis hominum curſus eſt ad vos, proinde fac tantum animũ habeas: tantũq; apparatum quantũ opus eſt ad vniuerſam rem publicam recuperandam, Vale,

¶ M,T,C, Craſſo,S,D,

¶ Breuiter commemorat quæ ꝓ Caſſio egerit. .7.

Quanto ſtudio dignitatẽ tuã & in ſenatu & ad populum defẽderim: ex tuis te malo q̃ ex me cognoſcere, Quę mea ſẽtẽtia ĩ ſenatu facile valuiſſet: niſi Pãſa vehemẽt obſtitiſſet, Ea ſñia dicta ꝓduct⁹ ſũ in contionẽ a tribunoplebis, M, Seruilio, dixi de te que potui tanta contentione quantũ forũ eſt tanto clamore conſenſuq; populi: vt nihil vnq̃ ſimile viderim, Id velim mihi ignoſcas: quod inuita ſocru tua fecerim, Mulier timida verebatur: ne Panſe animus offenderetur, In contione quidem Panſa dixit: matrem quoq; tuam

& frem illã a me ſententiã noluiſſe dici. Sed me hæc nõ moue=bant Alia malebam: fauebam & reipub. cui ſemper faui & dig=nitati ac glorie tue, Quod aũt & in ſenatu pluribus verbis diſſerui: & dixi in concione, in eo velim fidem meã liberes, promiſi eñ & prope cõfirmaui: te non expectaſſe: nec expectaturũ eſſe decreta noſtra, ſed teipſum tuo more rempub, defenſurum. Et quanq̃ nihil dum audieramꝰ: nec vbi eſſes: nec quas copias ha=beres: tamen ſic ſtatuebã, omnes quæ in iſtis partibꝰ eſſent opes copiaſq̃ tuas eſſe, per teq̃ Aſiã prouĩtiã confidebam iam reipu. recuperatã, Tu fac in augenda gloria teipſum vincas. Vale,

M, T, C, Caſſio, S, D,

¶ Lepidi cũ Antonio coniunctionem Po. Ro. damno eſſe ait: ſpeq̃ poſitam in Burto & Caſſio. .8.

ſ Celus affinis tui Lepidi: ſummamq̃ leuitatẽ & in=cõſtãtiã ex actis: quæ ad te mitti certo ſcio; cognoſcere te arbitror, Itaq̃ nos cõfecto bello: vt arbitramur: renouatũ bellũ gerimus: ſpemq̃ omnem in decio Bruto, & Planco habemus, Si verum quæris in te & in meo Bruto nõ ſolũ ad preſens perfugiũ: ſi (quod nolim) aduerſi quid acciderit: ſed etiã ad ꝯfirmationẽ perpetue libertatis, Nos hic de Dolo=bella audiebamus quæ vellemus; ſed certos auctores nõ habe=bamꝰ Te quidẽ magnum hominẽ & preſenti iuditio & reliqui temporis expectatione ſcito eſſe. Hoc tibi propoſito fac vt ad ſumma contendas, nihil eſt tantũ qđ nõ pupulus Romanꝰ a te perfici atq̃ obtineri poſſe iudicet, Vale,

¶ M, T, C, Caſſio, S, D,

¶ Oſtendit aduentũ Caſſij plurimũ reipub. profuturũ. .9.

b Reuitas tuarũ litterarũ me quoq̃ breuiorẽ in ſcri=bendo facit: & vere vt dicã nõ ſatis occurrit q̃d ſcribã Noſtras eñ res ĩ actis ꝑferri ad te certe ſcio: tuas ãt ignoramꝰ, Tanq̃ eñ clauſa ſit aſia: ſic nihil ꝑfert ad nos ꝑter rumores de oppræſſo Dolobella: ſatis illos quidẽ cõſtantes ſed adhuc ſine auctore, Nos cõfectũ bellũ cũ putaremus, repente a Lepido tuo in ſummam ſollicitudinẽ adducti ſumus, Itaq̃ per=ſuade tibi maximam reipub. ſpem in te & in tuis copijs eſſe, Firmos omnino exercitus habemus/ſed tamen vt omnia (vt ſpero) proſpere procedant: multũ intereſt te viuere, Exigua eſt eñ ſpes reipub. Nã nullam nõ libet dicere, ſed quecunq̃ eſt, ea de=ſpondetur anno conſulatus tui, Vale.

¶ M, T, C, Cornificio, S, D,

¶ Cornificio Syrie prefecturã fœliciter euenire cupit. .10.

l Ibentiſſime legi tuas litteras: in quibus iucũdiſſimũ mihi fuit q̃ cognoui meas tibi redditas eſſe Nõ eñ dubitabã quin eas libenter lecturus eſſes, verebar ne redderenĩ, Bellũ qđ eſt in Syria: Syriamq̃ prouĩntiã tibi tri=butã eſſe a Cæſare ex tuis litteris cognoui: eandẽ rem tibi volo bene & fœliciter euenire, Quod ita fore ꝯfido, fretꝰ & induſtria & prudẽtia tua, Sed de Parthici belli ſuſpitione qđ ſcribis: ſane me cõmouit, Quantũ copiarũ haberes cũ ipſe cõiectura conſe=qui poteram: tum ex tuis litteris cognoui, Itaq̃ opto ne ſe illa

gens moueat; hoc tpe dũ a te legiones he producãt quas audio
dici, Q; ſi pares copias ad cõfligendũ nõ habebis: non te fugiet
vti cõſilio M, Bibuli: qui ſe opido munitiſſimo & copioſiſſimo
tamdiu tenuit: q̃diu in prouintia Parthi fuerunt Sed hoc meliꝰ
ex re & ex tempore conſtitues, Mihi quidẽ vſq; cure erit quid
agas: dum quicquid egeris ſciero, Litteras nũq; ad te habui cui
darem quin dederim, a te vt idem fatias peto: imprimiſq; ita vt
ad tuos ſcribas, vt me tuum ſciant eſſe.

¶ M, T, C, Cornifitio, S, D,

¶ Vt Anitio Cornificiꝰ adſit. .21.

c Aius Anitius familiaris meus vir omnibus rebus
ornatus: negotiorũ ſuorũ cã legatus in Aphricã le
giõe libera, Eum velim: rebꝰ oĩbus adiuues: ope
ramq; des vt q̃ comodiſſime ſua negotia cõſitiat, ĩ primiſq; qđ
ei chariſſimũ eſt dignitatem eius tibi cõmẽdo, Idq; a te peto qđ
ipſe in ꝓuintia facere ſum ſolitus nõ rogatus vt oĩbus ſenatori
bus lictores darem: qđ idem acceperã & id cognouerã a ſum
mis viris factitatũ, Hoc igit̃ mi Cornifice faties: cæteriſq; rebus
omnibus eiꝰ dignitatiq; rei: ſi me amas: conſules id erit mihi gra
tiſſimum, Da operam vt valeas,

¶ M, T, C, Corniſitio, S, D,

¶ Dicit ſe factũ certiorẽ de ꝯditõe ꝓuĩtie Cornificij. .23.

o Mnẽ cõditionẽ imperij tui: ſtatũq; ꝓuintię mihi de
monſtrauit Tratorius, O multa intolerabilia locis
omnibus, Sed quo tua maior dignitas eo quæ tibi
acciderũt minus ferẽda, Neq; eẽ que tu propter magnitudinẽ

animi & ingenij moderate fers a te non vlciſcenda ſunt etiam ſi
non ſint dolenda: ſed hæc poſterius Vale.

¶ M, T, C, Cornifitio, S, D,

¶ Commendatitia. .27.

ſ Extus Aufidius & obſeruãtia qua me colit accedit
ad proximos & ſplẽdore equitis Romani nemini
cedit, Eſt aũt ita tẽperatis moderatiſq; moribus vt
ſũma ſeueritas ſũma cũ hũanitate iũgat̃: cuiꝰ tibi negotia quæ
ſunt iu Aphrica ita cõmendo: vt maiore ſtudio magiſue ex aio
cõmẽdare non poſſim, pergratum mihi feceris: ſi dederis ope
ram vt is intelligat meas apud te litteras maximum pondus ha
buiſſe. Hoc te vehementer mi Cornifice rogo Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum familiarium. Liber Decimus Tertius.

¶ M, T, C, Memmio, S, D,

¶ Vt Caio habitationem Memmius concedat. .2.

c Aio Auiano Euandro qui habitat in tuo ſacrario et
ipſo multum vtor & patrono eiꝰ Marco Aemilio
familiariſſime, Peto igit̃ a te maiorẽ in modũ quod
ſine tua moleſtia fiat: vt ei de habitatione accommodes, Nam
propter opera inſtituta multa multorum: ſubitum eſt ei remi
grare calendis quĩtilibus, Impedior verecũdia ne te pluribꝰ ver
bis rogem, Neq; tamen dubito quin ſi tua nihil aut non multum
interſit: eo ſis animo: quo ego eſſem ſi quid tu me rogares: mihi
certe gratiſſimum fœceris. Vale.

M, T, C, Memmio, S, D,

¶ Vt Fuſium Memmius bene tractet. .3.

Vlum Fuſium vnum ex meis intimis obſeruātiſſi-
a mum ſtudioſiſſimūqꝫ noſtri eruditū hominem &
ſumma humanitate tuaqꝫ amicitia digniſſimum ve
lim ita tractes: vt mihi coram recepiſti: tam mihi gratū id erit ꝙ
qđ gratiſſimum, Ipſum preterea ſummo offitio & ſumma ob-
ſeruantia tibi in perpetuum deuinxeris Vale.

¶ M, T, C, Bruto, S, D,

¶ Bruto Suffidium diligentius commendat. .12.

Lia epiſtola cōiter commēdaui tibi Legatos Arpi
a natū vt potui diligentiſſime ac ſeparatim Quintū
Suffidium quo cum mihi oēs neceſſitudnes ſunt
diligentius cōmēdo; nō vt aliquid de illa cōmēdatiōe cōminuā
ſed vt ad hāc addā Nā & peregrinus eſt, M, Ceſij mei maxie &
familiaris & neceſſarij & fuit in Cilicia mecū tribunꝰ militū; ꝙ in
mūere ita ſe tractauit: vt accepiſſe ab eo bñficiū viderer nō de-
diſſe, Eſt preterea qđ apud te valet plurimū a noſtris ſtudijs nō
abhorrens, Quare velim eū ꝙ liberaliſſime cōplectare operāqꝫ
des, vt in ea legatiōe quā ſuſcepit ſuū contra cōmodū ſecutꝰ au-
ctoritatē meā ꝙ maxime eius excellat induſtria, Vult eñ id qđ
optimo cuiqꝫ natura tributū eſt ꝙ maximā laudē tum a nobis
qui eū impulimꝰ: tum a municipio cōſequi, quod ei cōtinget ſi
hac mea cōmendatione tuū erga ſe ſtudiū erit conſecutus vale.

¶ M, T, C, Bruto, S, D,

¶ Laudans Caſtronium commendat eum Bruto. .13.

Vcius Caſtronius Petus longe pīceps Municipij
l Lucenſis; eſt honeſtus; grauis; plenus offitij; bonꝰ

plane vir & tū virtutibus tum etiam fortuna; ſi quid hoc ad rem
pertinet ornatus; meus aūt eſt familiariſſimus Sic prorſus vt no
ſtri ordinis obſeruet neminem diligentius, Quare vt & meum
amicū & tua dignū amicitia tibi cōmendo: cui quibuſcūqꝫ rebus
cōmendaueris tibi profecto iucūdū; mihi certe erit gratū Vale.

¶ M, T, C, Bruto, S, D,

¶ Vt Brutus Titionem in exigenda pecunia adiuuet. .14.

Vtio Titio Strabone equite Roāno imprimis ho-
l neſto & ornato familiariſſime vtor, Oīa mihi cū
eo intercedūt iura ſumme neceſſitudinis, huic in tua
ꝓuītia pecunia debet Publiꝰ Corneliꝰ, Ea res a Volcatio; q Ro
me ius dicit reiecta ī Galliā ē, Peto a te hoc diligētiꝰ ꝙ ſi mea res
eſſet q̄ eſt honeſtiꝰ de amicorū pecunia laborare q̄ de ſua; vt ne-
gotiū cōſitiēdū cures; ipē ſuſcipias; tranſigas; operāqꝫ des quoad
tibi equū & rectū videbit; vt ꝙ cōmodiſſima cōditiōe libertus
Strabonis qui eius rei cā miſſus eſt negotiū cōſitiat; ad nūmoſqꝫ
ꝑueiat, Id et mihi gratiſſimū erit & tuipſe, L, Titionē cognoſces
amicitia tua digniſſimum, Quod vt tibi cure ſit, vt oīa ſolēt eſſe
quæ me velle ſcis te vehementer etiam atqꝫ etiam rogo; Vale.

¶ M, T, C, Seruio, S, D,

¶ Laudans medicum commendat eum Seruio. .20.

Sclapone Patrenſi medico vtor valde familiariter;
a eiuſqꝫ cū conſuetudo mihi iucunda fuit: tum etiam
ars quā ſum expertus in valitudine meorū. In qua
mihi tū ipa ſciētia; tū etiā fidelitate bñuolētiaqꝫ ſatiſfecit. Hūc igit
tibi cōmendo & a te peto vt des operam vt intelligat diligenter

me ſcripſiſſe de ſe: meamq́ commendationem vſui magno ſibi fuiſſe, Erit id mihi vehementer gratum. Vale.

¶ M,T,C,Seruio Sulpitio,S,D,

¶ Commendatum commendat. .22.

t Itũ Manliũ qui negotiat̃ Theſpijs vehementer diligo, Nã & ſp̃ me coluit diligẽtiſſimeq́ obſeruauit et a ſtudijs noſtris nõ obhorret, Accedit eo ꝙ Varro Murena magnopere eius cauſa vult oĩa: qui tamen exiſtimauit: & ſi ſuis literis quibus tibi Manliũ cõmendabat valde cõſyderet tñ mea cõmẽdatiõe aliquid acceſſionis fore, Me quidẽ cũ Manlij familiaritas: tũ Varronis ſtudiũ cõmouit: vt ad te q̃ accuratiſſime ſcriberem, Gratiſſimũ igit̃ mihi fœceris ſi huic commendationi mee tm̃ tribueris: quãtũ cui tribuiſti plurimũ Id ẽ: ſi Titum Manliũ q̃maxime quibuſcunq́ rebꝰ honeſte ac ꝓ tua dignitate poteris iuueris atq́ ornaueris, Ex ipſius præterea gratiſſimis & humaniſſimis moribus confirmo tibi eũ te quẽ ſoles fructum a bonorum virorum offitijs expectare eſſe capturum.

¶ M,T,C,Seruio Sulpitio,S,D,

¶ Coſſinium vt libertum Seruio commendat. .23.

l Vtio Coſſinio amico & Tribuli tuo valde familiariter vtor, Nam inter noſmetipſos vetus vſus intercedit, & Atticꝰ noſter maiorẽ etiã mihi cũ Coſſinio cõſuetudinẽ fecit, Itaq́ tota Coſſinij domus me diligit, Imprimiſq́ Libertus eius Lu. Coſſinius Anchilaus hõ & patrono & patroni neceſſarijs: quo in numero ego ſum ꝓbatiſſimus. Hunc tibi ita commendo vt ſi meus libertus eſſet: eodemq́ ſi apud me loco eſſet quo & eſt apud patronũ ſuum maiore ſtudio commẽdare nõ poſſem, Quare pergratũ mihi feceris ſi eum in amicitiã tuã recepis: atq́ eũ qđ ſine moleſtia tua fiat ſi qua in re opꝰ ei fuerit iuueris, id & mihi vehemẽter gratũ erit et poſtea tibi iucũdũ. hominẽ em̃ ſũma probitate: hũanitate: obſeruãtiaq́ cognoſces.

¶ M,T,C, Seruio,S,D,

¶ Laudans quendã gratitudinis cõmẽdat eũ Seruio. .25.

h Ageſſaretus Lariſſeus magnis meis bñficijs ornatus in cõſulatu meo memor & gratꝰ fuit: meq́ poſtea diligẽtiſſime coluit, eũ tibi magnoꝑe cõmendo vt & hoſpitẽ meũ & familiarẽ meũ: & gratũ hominẽ & virum bonũ & principẽ ciuitatis ſue: & tua neceſſitudine digniſſimum Pergratum mihi feceris ſi dederis operam vt hic intelligat hanc meã commendationẽ magnũ apud te pondus habuiſſe.

¶ M,T,C, Acilio proconſuli,S,D,

¶ Vt Manlio in conſequenda hereditate Acilius adſit. .30.

l Vtius Manlius eſt Soſis: is fuit Catinẽſis: ſed ẽ vna cũ reliquis Neapolitanis ciuis Romanus factus decurioq́ Neapoli, Erat em̃ aſcriptus id municipium ante ciuitatẽ ſocijs & latinis datã, Eius frater Catine nuper mortuꝰ eſt: nullam omnino arbitramur de ea hereditate controuerſiam eum habiturum. Eſt & hodie in bonis, Sed quando habet præterea negotia vetera in Sicilia ſua & hãc hereditatẽ fraternã omnia eius tibi cõmedo, In primiſq́ ipſum virum optimũ mihiq́ familiariſſimũ: his ſtudijs litterarũ doctrinaq́ præditũ quibus ego maxime delector, Peto igitur abs te vt eum ſiue aderit

ſiue nõ venerit ĩ Siliciam ĩ meis intimis maxieq; neceſſarijs ſcias eſſe. Itaq; tractes vt intelligat meã commendationem ſibi magno adiumento fuiſſe. Vale.

¶ M, T, C, Acilio proconſu, S, D,

¶ Commendatio familiaris. .13.

c Aio Flauio honeſto & ornato equite Ro. vtor valde familiariter. Fuit em̃ generi mei, C, Piſonis pnececeſſarijs: me diligẽtiſſime obſeruat: & ipſe & Luti⁹ Flauius frater ei⁹, Quapropter velim honoris mei cauſa quib⁹ reb⁹ honeſte et ꝓ tua dignitate poteris ꝙ honorificentiſſime & ꝙliberaliſſime Caiũ Flauiũ tractes, Id mihi ſic erit gratũ vt gratius eſſe nihil poſſit, Sed preterea tibi affirmo (neq; id ambitione adductus fatio: ſed tum familiaritate & neceſſitudine: tum etiam veritate) te ex Caij Flauij offitio & obſeruãtia: & preterea ſplẽdore atq; inter ſuos gratia magnã voluptatẽ eſſe capturũ. Vale

¶ M, T, C, Acilio, S, D,

¶ Commendat quoſdam hoſpites familiares. .32.

i N Aleſina ciuitate tã lauta ꝙ nobili cõiunctiſſimos habeo et hoſpitio & familiaritate, M, &, Clodium Archagatũ & Philonẽ: ſed vereor, ne, quia cõplures tibi ꝑcipue cõmẽdo: exequare videar ambitiõe quadã cõmẽdatiões meas, ꝙꝗ a te quidẽ cumulate ſatiſſit & mihi & meis oĩbus, Sed veli ſic exiſtimes hãc familiã & hos mihi maxie eſſe cõiunctos vetuſtate: offitijs: beniuolentia, Quãobrẽ peto a te maiorẽ in modũ, vt his rebus ĩ omnib⁹ quantũ tua dignitas fideſq; patief: cõmodes, id ſi feceris erit mihi vehementer gratũ. Vale.

¶ M, T, C, Acilio, S, D,

¶ Naſonis negotia commendat Acilio. .33.

g Neo Octacilio Naſone vtor familiariſſime ita ꝓrſus vt illius ordinis nullo familiarius. Nam & humanitate eius & probitate in conſuetudine quotidiana magnopere delector: nihil iam opus eſt expectare te quib⁹ eũ ṽbis tibi cõmẽdẽ: quo ſic vtor vt ſcripſi, Habet is in ꝓuintia tua negotia quæ procurant liberti Hilarius, Antigonus. Demõſtratus quos tibi negotiaq; oĩa Naſonis nõ ſecus commendo ac ſi mea eſſent. Gratiſſimum mihi feceris ſi intellexero hãc cõmẽdationẽ magnũ apud te pondus habuiſſe. Vale.

¶ M, T, C, Acilio, S, D,

¶ Liſonem Acilio maximopere commendat. .34.

a Vitum mihi hoſpiciũ eſt cũ Lyſone Lyſonis filio Libitoni: valdeq; ab eo obſeruor: cognouiq; dignum & patre & auo, Eſt enim nobiliſſima familia, Quapropter cõmẽdo tibi maiorẽ in modũ rem domũq; eius, Magnopere a te peto cures vt is intelligat meã cõmendationẽ moximo ſibi apud te & iumento & ornamento fuiſſe Vale.

¶ M, T, C, Acilio, S, D,

¶ Auianum familiaritatis iure commendat. .35.

c Aius Auianus Philoxenus antiqu⁹ eſt hoſpes me⁹ & preter hoſpitiũ valde etiã familiaris quẽ Cæſar meo beneficio in Nouocomẽſeis retulit, Nomẽ ãt Auiani ſecut⁹ ẽ ꝗ hoĩe nullo plus ẽ vſus ꝙ flacco Auiano meo, quẽadmodũ te ſcire arbitror: familiariſſimo. ꝗ ego oĩa collegi

vt intelligeres non vulgarem eſſe commendationem hanc meã
Peto igitur abs te vt omnibus rebus: quod ſine moleſtia tua fa-
cere poſſis ei commendes: habeaſq; in nũero tuorũ: perficiaſq;
vt intelligat has litteras meas magno ſibi vſui fuiſſe, Erit id mihi
maiorem in modum gratum, Vale.

¶ M,T,C, Acilio,S,D,

¶ Demetrium vt ciuem Romanum cõmẽdat Acilio. .36.

Vm Demetrio Mega mihi vetuſtum hoſpitiũ eſt:
c familiaritas aũt tanta: quãta cũ Siculo nullo, Et Do
lobella rogatu meo ciuitatẽ a Ceſare ĩpetrauit qua
in re ego ĩterfui, Itaq; nũc Pub. Corneliꝰ vocat̃, Cunq; propter
quoſdam ſordidos homines qui Ceſaris benefitia vendebant:
tabulam in qua nomina ciuitati donatorũ inciſa eſſent: iuſſiſſet
reuelli, eidẽ Dolobelle me audiente Ceſar dixit nihil eſſe q̃ de
Mega vereretur: beneficiũ ſuũ in eo manere, Hoc te ſcire volui
vt eum in ciuiũ romanorũ numero haberes, Ceteriſq; in rebus
tibi eum ita cõmendo: vt maiore ſtudio neminẽ cõmendarim,
Gratiſſimum mihi fœceris ſi eum ita tractaris: vt intelligat meã
commendationem magno ſibi ornamento fuiſſe. Vale.

¶ M,T,C, Acilio,S,D,

¶ Vt Hippiam Acilius tueatur & adiuuet. .37.

Ippiã Philoxeni filiũ Calatinũ hoſpitem & neceſ-
h ſarium meum tibi cõmendo maiorem in modum.
Eius bona quemadmodũ ad me delata res eſt, pu-
blice poſſidẽt alieno noĩe cõtra leges Calatinorũ. Id ſi ita eſt etiã
ſine mea cõmẽdatõe ab eq̃tate tua res ĩpa ĩpetrare debꝫ, vt ei ſub

trenias, Quoquo mõ res aũt ſe habet, peto a te: vt honoris mei
cã eũ expedias, tmq; ei comodes ĩ hac re & in ceteris, quãtũ tua
fides dignitaſq; patiet̃, id mihi vehementer gratũ erit. Vale.

¶ M,T,C, Acilio,S,D,

¶ Commendatitia non vulgaris. .38.

Vtius Brutus eques Ro, adoleſcens oĩbus rebꝰ or
l natus in meis familiariſſimis eſt: meq; obſeruat dili
gentiſſime: cuiꝰ cum patre magna mihi fuit amici-
tia: iam inde a quæſtura mea Sicilienſi, Omnino nunc ipſe Bru-
tus Rome mecũ eſt: ſed tum domũ eius & rem familiarẽ & pro
curatores tibi ſic cõmendo: vt maiore ſtudio cõmẽdare nõ poſ-
ſim. Gratiſſimũ mihi feceris ſi curaris, vt ĩtelligat Brutus, id q̃d
ei recepi, hãc meã cõmẽdatiõẽ ſibi magno adiumẽto fuiſſe.

M,T,C, Acilio,S,D,

¶ Acilium Titurnium commendat. .39.

Vm familia Titurnia neceſſitudo mihi intercedit
c vetus: ex qua reliquus eſt, M, Titurnius Ruffus q̃
mihi omni diligentia atq; offitio eſt tuendus, Eſt igi
tur in tua poteſtate vt ille ĩ me ſatis ſibi preſidij putet eſſe. Qua-
propter eum tibi cõmendo maiorem in modũ: & abs te peto ef-
fitias: vt is commendationẽ hanc intelligat ſibi magno adiumẽ-
to fuiſſe, Erit id mihi vehementer gratum. Vale.

¶ M,T,C, Anchario Q. F, Procõ,S,D,

¶ Optat quoſdã adoleſcentes honorifice tractari. .40.

Vtiũ & Caiũ aurelios Lucij filios: quibꝰ & ipſis &
l patre eorꝫ viro optio familiariſſime vtor cõmẽdo
tibi maiorẽ in modũ: adoleſcẽtes oĩbus optimis ar-

tibus ornatos meos pernecesſarios: tua amicitia dignisſimos ſi
vlla mea apud te commēdatio valuit: quia ſcio multas plurimū
valuiſſe, hęc vt valeat rogo: Q; ſi eos honorifice liberalit̃ q; tra
ctaris: & tibi gratisſimos optimosq; adoleſcentes adiunxeris
& mihi gratisſimum feceris. Vale.

¶ M, T, C, Culeolo, S, D,

¶ Beneficiū Culeoli in Luceiū collatū ſibi ꝑgratū fuiſſe ait .41.

Ve feciſti. L. Lucei cauſa: ſcire te plane volo, te hoī
q gratisſimo cōmēdaſſe: & tū ipſi quæ feciſti pergra
ta ſunt: tū Pompeius quotieſcūq; me vidit (videt
autē ſepisſime) gratias tibi agit ſingulares, Addo etiam illud qđ
tibi iucundisſimū eſſe certo ſcio: meipſum ex tua erga Luceium
benignitate: maximaq; voluptate affici, Quod ſupereſt q̃q; mi
hi non eſt dubiū quin cum antea noſtra: nunc iam etiam tue con
ſtantie gratia manſurus ſis in eadem iſta liberalitate, Tamen abs
te vehementer etiam atq; etiam peto: vt ea que initio oſtendiſti:
deinde quæ feciſti: ad exitū augeri & cumulari per te velis, Id &
Luceio & Pompeio valde gratum fore: teq; apud eos pręclare
poſiturū confirmo & ſpōdeo: de repu. deq; his negotijs: cogita-
tionib⁹q; noſtris preſcripſerā ad te diligenter paucis ante die-
bus: easq; litteras dederam pueris tuis, Vale.

¶ M, T, C, Quinto Gallo, S, D,

¶ Oppij mercatoris negotia Gallo tuēda committit. .42.

T ſi plurimis rebus ſpero fore: vt ꝑſpitiā q̃d tñ iam
e pridē ꝑſpitio me a te amari: tñ nūc ea cauſa tibi dat̃
in qua facile declarare posſum tuā erga me bñuolē
tiā. L, Oppius M, filius Philomeli negotiat̃, hō mihi familiaris
eum tibi vnice cōmēdo. Eoq; magis ꝙ cū ipm diligo tū ꝙ nego
tia ꝓcurat Lucij Egnatij Ruffi, quo ego vno eq̄te roma. fami-
liarisſime vtor: & qui cōſuetudine quotidiana: tū offitijs maxi-
mis plurimisq; mihi cōiunctus eſt, Oppiū igit̃ p̄ſentē vt diligas
Egnatij abſentis rē vt tueare: eq̄ a te peto ac ſi mea negotia eſſēt.
Velim memorie tue cauſa des litterarū aliquid: que tibi in pro-
uintia reddant̃, ſed ita cōſcribas: vt tum, cum eas legas, facile re-
cordare posſis huius mee commendationis diligentiam; hoc te
vehementer etiam atq; etiam rogo Vale,

M, T, C, Qu, Gallo, S, D,

¶ Eundem eidem commendat. .44.

T ſi ex tuis & ex, L, Oppij familiarisſimi mei literis
e cognoui te memorē cōmēdationis mee fuiſſe. idq;
ꝓ tua ſumma erga me beniuolētia, proq; nr̃a neceſ
ſitudine minime ſum admirat⁹: tñ te etiā atq; etiā tibi, L, Oppiū
p̄ntē & L. Egnatij mei familiarisſimi abſentis negotia comēdo
Tanta mihi cū eo neceſſitudo eſt familiaritasq;, vt ſi mea res eſ-
ſet nō magis laborarē. Quapropt̃ mihi gratisſimū feceris ſi cu-
raris vt is ītelligat me a te tm̄ amari q̄ntū ipe exiſtimo. hoc mihi
gratius facere nihil potes, itaq; vt facias te vehemēter rogo. Va.

¶ M, T, C, Apuleo proqueſtori, S, D,

¶ Egnatij libertū eiuſq; negotia Apuleio cōmendat. .55. 14

Vtio Egnatio vno eq̄te romāo vl' familiarisſime vtor
l Eius Anchilaū ſeruū: negotiaq; que habet ī Aſia tibi
cōmēdo: nō minore ſtudio q̃; ſi rē meā cōmēdarem

Sic eñ exiſtimes velim: mihi cum eo non modo quotidianā cō ſuetudinē ſummā intercedere, ſed etiam officia magna & mutua noſtra inter nos eſſe, Quãobrem etiā atq; etiā a te peto: vt cures: vt is intelligat me ad te ſatis diligenter ſcripſiſſe, Nam de tua erga me voluntate non dubitat, vt id fatias te etiā atq; etiā rogo.

M, T, C, Apuleo Proqueſtori, S, D,

¶ Commendatiua. .46.

l Vcius Noſtius Zoilus eſt coheres meꝰ: heres aũt patroni ſui. Ea re vtrũq; ſcripſi: vt & mihi cũ illo cauſam amicitie ſcires eſſe: & hominē ꝓbũ exiſtimares: qui patroni iuditio ornatus eſſet, Eum tibi igiť ſic cōmendo vt vnũ ex noſtra domo: valde mihi gratũ erit, ſi curaris, vt ītelligat hāc cōmēdationē ſibi apud te magno adiumēto fuiſſe.

M, T, C, Silio, S, D,

¶ Vt Egnatium Silius bene tractet. .47.

q Vid ego tibi cōmendē eum: quē tuipſe diligis: ſed tamē vt ſcires eũ nō a me diligi ſolũ: verũ etiā amari: ob eam rē tibi hæc ſcribo, Omniũ tuorũ officiorũ quæ & multa & magna ſunt: gratiſſimũ mihi fuerit: ſi ita tractaris Egnaciũ vt ſentiat & ſe a me: & me a te amari: hoc te vehemēter etiā atq; etiā rogo, Illa nr̄a. ſ. ceciderũt, vtamur igiť vulgari conſolatione quid ſi hoc melius: ſed hæc coram, Tu fac qd' facis vt me ames teq; amari a me ſcias. Vale.

¶ M, T, C, Sextilio Ruffo quæſtori, S, D,

¶ Paphios ſeparatim Sextilio commandat quæſtori. .48.

o Mnes tibi ɔmēdo Cyprios: ſed magis Paphios. q̄bus tu quæcũq; cōmēdaris erunt mihi gratiſſima

eoq; facio libentius: vt eos tibi commendem: qd & tue laudi, cuius ego fautor ſum, conducere arbitror, cum primum ī eam inſulam queſtor veneris ea te inſtituere quæ ſequãtur alij: quæ vt ſpero facilius conſequere: ſi & P, Lentuli neceſſarij tui legem: & ea quæ a me conſtituta ſunt ſequi volueris, Quam rē tibi cōfido magne laudi fore. Vale.

M, T, C, Curio, proconſuli, S. D,

¶ Diligenter commendat quendam. .49.

q Vintus Pompeius Sexti filius multis & veteribus cauſis neceſſitudinis mihi coniũctus eſt, Is cũ antea meis cōmendatiōibus & rē & gratiā & auctoritatem ſuā tueri cōſuerit: nunc profecto te ꝓuintiā obtinente meis litteris aſſeq debet, vt nemini ſe intelligat cōmēdatiorē vnq; fuiſſe, Quãobrē a te maiorē in modũ peto: vt cũ oēs meos eque ac tuos obſeruare ꝑ noſtra neceſſitudine debeas: hũc in primis ita in tuā fidem recipias: vt ipſe intelligat nullam rem ſibi maiori vſui aut ornamento q̄ meā cōmendationē eſſe potuiſſe. Vale.

¶ M, T, C, Ariſto vľ Celio Aedili, S, D,

¶ Fabij negotia Ariſto tuenda committit.

m Arco Fabio viro optimo et hoīe doctiſſimo familiariſſime vtor mirificeq; eũ diligo: tũ propter ſummũ ingeniũ eius: ſummãq; doctrinā, tũ propter ſingulaŕe modeſtiā. Eius negotiũ ſic velī ſuſcipias: vt ſi eēt res mea Noui ego vos magnos patronos hoīem occidat oportet: quæ veſtra opera vti velit: ſed in hoc hoīe nullā accipio excuſationē omnia relinques ſi me amabis, cum tua opera Fabius vti volet

Ego res romanas vehementer expecto & deſidero: in primiqꝫ
quid agas ſcire cupio, Nam iamdiu propter hyemis magnitu-
dinem nihil ad nos noui afferebatur, Vale.

¶ M, T, C, Ariſto vel Celio Aedili, S, D,

¶ Vt Ariſtus Curium tueatur. ·51·

Vmpſi hoc mihi ꝓ tua in me obſeruantia: quã peni
ſ tus pſpexi ꝗꝫ diu Brũduſij fuimus vt ad te familiarit
& quaſi ꝓ meo iure ſcriberẽ ſi qua res eſſet de qua
valde laborarẽ, M, Curiꝰ q Pr̃is negotiat̃ ita familiaris ẽ vt nihil
poſſit eſſe cõiũctius: multa illius in me offitia: multa in illũ mea
quoqꝫ: & qđ maximum eſt ſummus inter nos amor & mutuus
Quæ cũ ita ſint: ſi vllam in amicitia mea ſpem habes ſi ea que in
me offitia & ſtudia Brũduſij cõtuliſti: vis mihi etiã gratiora ef-
ficere: quanqꝫ ſunt gratiſſima ſi me a tuis omnibus amari vides,
hoc mihi da atqꝫ largire vt, M, Curiũ ſartũ & tectũ ut aiunt: ab
omni incommodo: detrimento: moleſtia: ſincerum integrũqꝫ
conſerues, Et ipſe ſpondeo: & omnes hoc tibi tui pro me recipi
ent ex mea amicitia & ex tuo in me offitio maximũ te fructũ ſũ-
mamqꝫ voluptatem eſſe capturum. Vale.

¶ M, T, C, Regi, S, D,

¶ Commendat Regi quendam. ·52·

Vlus Licinius Ariſtoteles Melitenſis antiqſſimꝰ ẽ
a & hoſpes meus: & p̃terea cõiunctꝰ magno vſu fa-
miliaritatis, Hæc cũ ita ſint: non dubito quin tibi ſa-
tis cõmẽdatus ſit, Etem̃ ex multis cognoſco meã cõmẽdationẽ
plurimũ apud te valere: hũc ego a Cæſare liberaui, Frequẽs em̃

fuerat nobiſcũ atqꝫ etiã diutius in cauſa eſt ꝗꝫ nos commoratus
quo melius te de eo exiſtimaturum arbitror Fac igit̃ mi Rex vt
intelligat has ſibi litteras plurimum profuiſſe Vale.

¶ M, T, C, Thermo. propretori, S, D,

¶ Gemicilium Thermo commendat ·54·

Vtio Gemicilio Curuo iampridem familiariſſime
vtor optimo viro & homie grauiſſimo, Eũ tibi pe
nitus cõmendo atqꝫ trado, Primũ: omnibꝰ in rebꝰ
ei te cõmodes q̊ad fides tua dignitaſqꝫ patiet̃: patiet̃ aũt in oibꝰ
Nihil em̃ abs te vnqꝫ quod ſit alienũ tuis aut etiam ſuis moribꝰ
poſtulabit, Præcipue aũt tibi cõmẽdo negotia eiꝰ: quæ ſunt in
Helleſponto Primũ vt obtineat id iuris ĩ agris quod ei patriana
ciuitas decreuit & dedit: & qđ ſemꝑ obtinuit ſine vlla cõtrouer
ſia, Deinde ſi quid habebit cũ aliquo Helleſpontino cõtrouer-
ſie: vt in illam dioceſim reijtias, Sed nõ mihi videor: cũ tibi totũ
hominẽ diligentiſſime cõmendarim ſingulas ad te eius cauſas
perſcribere debere, Summa illa ſit, quicquid offitij: beneſitij: ho
noris in Gemicilium contuleris: id te exiſtimabo in meipſũ atqꝫ
in rem meam contuliſſe. Vale.

¶ M, T, C, Thermo, S, D,

¶ Oſtendit ſibi gratum eſſe quod fecerit Thermo. 45·

Vm mihi multa grata ſint quæ tu adductus mea cõ
c mẽdatione feciſti: tum in primis ꝙ, M, Marcilium
amici atqꝫ interp̃tj mei filiũ liberaliſſime tractauiſti,
Venit em̃ Laodiceã & tibi apđ me mihiqꝫ ꝓpt̃ te gratias maxi
mas egit, Quare quod reliquum eſt a te peto; qñ apud gratos

homines beneficium ponis: vt eo libentius his commodes: ope
ráq; des q̃ad fides tua patiet̃ vt ſocr⁹ adoleſcẽtis rea ne fiat. Ego
quum antea ſtudioſe commendabam Marcilium: tũ multo nũc
ſtudioſius q̃ in longa apparatione ſingularem & prope incredi
bilem patris Marcilij fidem: abſtinentiã: modeſtiamq; cognoui

¶ M, T, C, Thermo, S, D,

¶ Annei legati ſui negotia Thermo cõmẽdat diligẽter. 55.

T ſi mihi videor intellexiſſe: quũ tecũ Epheſi de re
e M, Annei legati mei lucutus ſum: te ipſius cauſa ve
hemẽt̃ oĩa velle: tamẽ &, M, Anneiũ tanti fatio: vt
mihi nihil putẽ pretermittendũ qđ illius interſit: & me a te tanti
fieri puto vt nõ dubitem quĩ ad tuã voluptatẽ magnus cumul⁹
accedat cõmẽdatiõis mee. Nã quũ iamdiu diligerẽ M, Anneiũ
deq; eo ſic exiſtimarẽ vt res declarat: q̃ vltro ei detulerim legati
onem: quũ multis iã petentibus denegaſſem: tum vero poſtea
q̃ mecũ in bello atq; in re militari fuit: tantã in eo virtutẽ: prudẽ
tiam: fidẽ: tantamq; erga me beniuolẽtiã cognoui, vt hominem
neminẽ pluris fatiã. Eũ cũ Sardianis habere cõtrouerſiam ſcis
cãm tibi expoſuimus Epheſi: quã tu tamẽ corã facilius meliuſq;
cognoſces, de reliquo mihi me hercule diu dubium fuit quid ad
te potiſſimũ ſcriberem, Ius eñ queadmodũ dicis clarũ & mag-
na cum tua laude notum eſt, Nobis autem in hac cauſa nihil ali-
ud opus eſt niſi te ius inſtituto tuo dicere, ſed tamen cum me nõ
fugiat quanta ſit in prætore tuo auctoritas: præſertim iſta inte-
gritate: grauitate: clementia qua te eſſe inter omnes conſtat

officijs paribus ac mutuis vt voluntate: auctoritate: ſtudio tuo
perſicias vt M, Anneus intelligat te & ſibi amicũ eſſe qđ nõ du
bitat (Sępe eñ mecũ locutus eſt) & multo amiciorẽ his meis lit
teris eſſe factum, In tuo toto imperio atq; prouintia nihil eſt qđ
mihi gratius facere poſſis, Iam apud ipſum gratiſſimũ hominẽ
atq; optimũ virũ q̃ bene poſiturus ſis ſtudiũ tuũ atq; offitiũ, du-
bitare te nõ exiſtimo, Vale,

¶ M, T, C, Thermo, S, D,

¶ Commendans eundem petit eum ad ſe remitti, 58.

Vo magis quotidie ex litteris nuncijſq; bellũ magnũ
q eſſe in Syria cognoſco: eo vehementius a te ꝑ noſtra
neceſſitudine contendo: vt mihi, M, Anneũ legatum
primo q̃q; tpe remittas, Nã eius opa: cõſilio: ſciẽtia rei militaris
vł maxĩe intelligo me & rẽp, adiuuari poſſe: Q̃ niſi tãta res ei⁹
augeret̃: nec ipẽ adduci potuiſſet: vt a me diſcederet neq; ego eũ
a me dimitterẽ, Ego in Cilitiã prouiciſci cogito circiter calẽdas
May, Ante eam diem Anneus ad me redeat oportet, Id quod
tecum & corã & per litteras diligentiſſime egi: id & nunc etiã
atq; etiam rogo cure ſit tibi vt ſuũ negotiũ: qđ habet cũ populo
Sardiniano ꝑ cauſe veritate & ꝑ ſua dignitate cõficiat, intellexi
ex tua oratione cũ tecũ Epheſi locut⁹ ſum: te ipſius, M, Annei
cauſa oĩa velle, Sed tñ ſic velim exiſtimes: te mihi nihil gratius
facere po ſſe: q̃ ſi intellexero per te illũ ipſũ negotiũ ex ſententia
cõfeciſſe, Idq; q̃ primũ vt effitias etiam atq; etiam rogo, Vale,

¶ Commendatitia, .58.

l Vtius Cuſtidius eſt Tribulis municeps & familiaris meus Is cauſam habet: quam ad te deferet Cõmendo tibi hominẽ ſicuti tua fides: & meꝰ pudor poſtulat: tm̄ vt facilis aditꝰ ad te habeat: quę poſtulabit eq̄ vt iubente te impetret: ſentiatqꝫ ſibi amicitiã meam etiam cũ longiſſime ab ſim prodeſſe in primis apud te, Vale,

¶ M, T, C, Curtio Peduceano pretori, S, D,

¶ Curtio Fabium vnice commendat, .59.

m Arcũ Fabiũ vnice diligo ſummaqꝫ mihi cum eo cõſuetudo & familiaritas eſt peruetus, In eius cõtrouerſijs quid decernas a te non peto, Seruabis vt tua dignitas & fides poſtolabat edictũ & inſtitutũ tuũ: ſꝫ vt ꝙꝫ facillimos ad te aditus habeat: que erũt ęqua: iubente te impetret vt meã amicitiã ſibi etiã cũ procul abſim prodeſſe ſentiat: preſerti apud te: hoc vehementer etiam atqꝫ etiam rogo, Vale.

¶ M T, C, C, Munatio Canſi, ſi, S, D,

¶ Familiariſſimi ſui Libertũ cõmendat diligentiſſime, .60.

l Vtius Liuineus Tripho eſt omnino, L, Reguli familiariſſimi mei Libertꝰ: cuiꝰ calamitas etiã offitioſiorẽ me, facit in illum, Nã beniuolentior ꝙꝫ ſemꝑ fui eſſe nõ poſſum, ſed ego Libertũ eiꝰ per ſe ipm diligo: ſumma em̄ eiꝰ erga me offitia extiterũt: his nr̄is tꝑibus quibꝰ facillime bonã beniuolẽtiã hoĩm & fidẽ ꝑſpicere potui, Eum tibi ita cõmẽdo: vt hoĩes grati & memores bn̄meritos de ſe cõmẽdare debẽt, ꝑgratũ mihi feceris, ſi ille ĩtellexerit ſe, ꝙ ꝓ ſalute mea, mlťa pericula

lentia gratum etiam tibi fœciſſe, Vale,

¶ M, T, C, P, Silio propretori, S, D,

¶ Vt Silius in exigenda pecunia Pinnium adiuuet, .61.

t Ito Pinnio familiariſſime me vſũ eſſe ſcire te arbitror qđ quidẽ ille teſtamento declarauit: qui me tum tutorem, tum etiam ſecundum heredem inſtituerit, eius filio mire erudito: & ſtudioſo & modeſto pecuniã Nicẽſes grãdẽ debent, & ad ſeſtertiũ octogies: & vt audio in primis volũt ei ſoluere, Pergratũ igiť mihi feceris: qñ nõ mõ reliqui tutores qui ſciunt quanti me fatias: ſed etiã puer ipſe perſuaſit te omnia mea cauſa facturũ eſſe, ſi dederis operam quoad tua fides dignitaſqꝫ patieẽ: vt ꝙꝫ primũ pecunia Pinnio ſoluaĩ Nicenſiũ noĩe.

¶ M, T, C, Pu, Silio, S, D,

¶ Gratias agit de collato beneſitio, polliceturqꝫ ſe amaturũ Silium: cui fratrem ſuum commendat, .62.

e Tſi in Attili negotio te amaui cũ em̄ ſero veniſſem: tñ honeſtũ equitẽ romanũ beneſitio tuo conſeruaui & me hercule ſemꝑ ſic in animo habui te in meo ore eſſe: ꝑpter L. Lamie nr̄i coniunctionẽ & ſingularẽ neceſſitudinẽ, itaqꝫ primũ ago tibi gratias qđ me oĩ moleſtia liberas: deiñ ĩpudẽtia ꝓſequor: ſed idẽ ſartiã, Te em̄ ſꝑ ſic colã & tuebor vt ꝙꝫ diligẽtiſſime, Q. fratrẽ meũ ſi me diligis eo nũero cura vt habeas q̄ me, Ita magnũ bñficiũ tũ magno cumulo auxier]. Vale,

¶ M, T, C, P, Silio, S, D,

¶ Lenij negotia Silio commendat diligentiſſime, .93.

n M,C,Lenio cõmendando deſunt, Itaqꝫ rem tibi ex-
ponam paucis verbis,ſed tñ vt plane perſpicere poſſis
volũtatẽ meã,Incredibile eſt : ꝗ̃ti faciam⁹ & ego & frater me⁹
qui mihi cariſſim⁹eſt,M, Leniũ, Id fit tũ plurimis ei⁹ offitijs : tũ
ſumma ei⁹probitate & ſingulari modeſtia,Ego eũ a me inuitiſ-
ſimus dimiſi:tũ ꝓpter familiaritatẽ & ꝯſuetudinis ſuauitatẽ:tũ
ꝙ cõſilio ei⁹fideli ac etiã bono libenter vtebar, Sed vereor ne iã
mihi ſupereſſe verba putes: que dixerã defutura, Commendo
tibi hominẽ ſicut intelligis me : de quo ea ſupra ſcripſerim debe
re cõmẽdare,atqꝫ vehementer etiã atqꝫ etiã peto,vt qđ habet in
tua ꝓuintia negotij expedias:quod tibi videbiť rectũ eſſe ĩpi di-
cas:hoĩem facillimũ liberaliſſimũqꝫ coguoſces, Itaqꝫ te rogo vt
eum ſolutum liberũ confectis eius negotijs per te ꝗ̃primum ad
me remittas, Id mihi fratriqꝫ meo gratiſſimũ feceris.

¶ M,T,C,P,Silio propretori,S,D,

¶ Neronem eiuſqꝫ neceſſarios Silio cõmendat, .64.

Ero meus mirificas apud me mihi gratias egit:ꝓrſus
n incredibiles:vt nullũ ſibi honorẽ haberi potuiſſe dice-
ret:qui a te pretermiſſus eſſet,magnum fructũ ex ipſo
capies,nihil eſt enĩ illo adoleſcente grati⁹:ſed me hercle mihi ꝗ̊qꝫ
gratiſſimũ feciſti,Pluris em̃ ex omni nobilitate neminem facio,
Itaqꝫ ſi ea feceris,que ille ꝑ me tecũ agi voluit,gratiſſimum mihi
fœceris, Primũ de Pauſonia Alabandenſi ſuſtẽtes rem,dũ Ne-
ro veniat vehementer eius cauſa cupe eũ intellexi,Itaqꝫ hoc val
te rogo, deinde Niſeos quos Nero in primis habet neceſſarios
diligentiſſimeqꝫ tuetur ac defendit, habeas tibi commendatiſſi-
mos: vt intelligat illa ciuitas ſibi in Neronis patrocinio ſummũ
eſſe præſidium,Strabonem Seruilium tibi ſepe cõmendaui nũc
eo fatio id impenſius ꝙ eius cauſam Nero ſuſcipit, Tantum a te
petimus vt agas eam rem:ne relinquas hominem innocentem
ad alicuius tui diſſimilis quæſtum, Id tum gratũ mihi erit : tum
etiam exiſtimabo te humanitate tua eſſe vſum, Sũma huius epi-
ſtole hæc eſt: vt ornes omnib⁹ rebus Neronem, ſicuti inſtituiſti
atqꝫ feciſti: Magnum theatrum habet iſta prouintia:non vt hæc
noſtra adoleſcentis nobilis ingenioſi abſtinentis commendatio-
nem atqꝫ gloriam, Quare ſi te fautore vſus erit:ſicuti & profe-
cto vtetur: & vſus eſt:ampliſſimas clientelas acceptas a maiori-
bus confirmare poterit & beneficijs ſuis obligare, Hoc in gene
re ſi eum adiuueris eo ſtudio quo oſtendiſti apud ipſum precla
riſſime poſueris ſed etiam mihi gratum feceris.

¶ M,T,C,Publio Silio,S,D,

¶ Terentium Hiſponem Silio commendat, .85.

Vm P. Terentio Hiſpone qui opas in ſcriptura ꝓ
s magiſtro dat:mihi ſumma familiaritas ꝯſuetudoqꝫ
eſt, mľtaqꝫ & magna inter nos offitia paria & mu-
tua intercedunt,Eius ſumma exiſtimatio agiť in eo vt pactiões
cũ ciuitatibus reliquis cõfitiat. Non me preterit nos eã rẽ Ephe-
ſi exptos eſſe : nec ab Epheſijs vllo modo ĩpetrare potuiſſe,ſed
quando quẽadmodũ omnes exiſtimant : & ego intelligo tua tũ
ſumma integritate : tum ſingulari humanite & manſuetudine

conſecutus es : vt libentiſſimis græcis nutu quod velis conſe-
quare Peto a te maiorem in modum vt honoris mei cauſa hac
laude Hiſponẽ affici velis, Præterea cũ ſotijs ſcripture mihi ſum
ma neceſſitudo eſt non ſolum ob eam cauſam ꝙ ea ſotietas vni-
uerſa in mea fide eſt, ſed etiã ꝙ pleriſqꝫ ſotijs familiariſſime vtor,
Ita & Hiſponem meum per me ornaris: & ſocietatem mihi con
iunctiorem feceris Tuqꝫ ipſe & ex huius obſeruantia gratiſſimi
hominis & ex ſotiorũ gratia hoĩm ampliſſimorũ mximũ fru-
ctum capies: & me ſummo beneficio affeceris, Sic enim velim
exiſtĩes ex tota tua prouintia om̃iqꝫ iſto imperio nihil eſſe quod
mihi gratius facere poſſis. Vale.

¶ M, T, C, Pub. Seruilio, S, D,

¶ Vt Cecinnam Seruilius tueatur . .69.

Vlum Ceciniã maxĩe propriũ clientẽ familie no-
a ſtre: nõ cõmẽdarẽ tibi cũ ſcirẽ qua fide in tuos: qua
clementia in calamitoſos ſoleres eſſe: niſi me & pa-
tris eius : quo ſum familiariſſime vſus memoria & huius fortũa
ita moueret: vt bonis oĩbus mecũ ſtudijs officijſqꝫ cõiunctiſſimi
mouere debebat, A te hoc om̃i cõtẽtione peto ſic : vt maiore cu
ra: maiore animi labore petere nõ poſſim: vt ad ea quæ tua ſpõ-
te ſine cuiuſqꝫ cõmẽdatione faceris in hominẽ tantum & talem
calamitoſum aliquẽ afferant cumulũ mee litere: quo ſtudioſius
eum quibuſcunqꝫ rebus poſſis iuues. Qꝫ ſi Rome fuiſſes : etiã
ſalutẽ Auli Cecinne eſſemus: vt opinio mea fert : per te conſe-
cuti, De qua tamẽ magnã ſpem habemꝰ Freti clemẽtia college

tui. Nunc quãdo iuſticia tua ſecutus, tutiſſimũ ſibi portũ pro-
uintiam iſtã duxit eſſe : etiã atqꝫ etiã rogo te atqꝫ oro vt eũ & in
reliquis veteris negotiõis colligendis iuues : & cæteris rebus te
gas atqꝫ tueare Hoc mihi gratius facere nihil potes. Vale.

¶ M, T, C, Seruilio college, S, D,

¶ Vt Curtium Seruilium in numero ſuorum habeat. .69.

Aius Curtiꝰ Mithres eſt ille quidẽ vt ſcis libertꝰ
c Poſthumij familiariſſimi mei, Sed me colit et obſer
uat equæ atqꝫ illũ ipm̃ patronũ ſuũ, Apud eum ſic
Epheſi fui quotiẽſcũqꝫ fuit tanqꝫ domi meæ, multaqꝫ acciderunt
in quibꝰ & bñuolentiã eius erga me expirer & fidẽ. Itaqꝫ ſi quid
aut mihi aut meorũ cupiã in Aſio opus eſt; ad hũc ſcribere con-
ſueui Huiꝰ tñ opera & fide: tũ domo & re vti tanqꝫ mea, Hec ad
te eo pluribus ſcripſi; vt intelligeres me nõ vulgariter nec ambi
tioſe: ſed vt ꝑ hoĩe intimo ac mihi ꝑneceſſario ſcribere, Peto igiṫ
a te vt in ea cõtrouerſia quã habet de fundo cũ quodam Colo-
phonio & in cæteris rebꝰ quãtũ tua fides patieṫ; quãtũqꝫ tuo cõ
modo poterꝭ tm̃ & honoris mei cauſa cõmodes, Et ſi vt eiꝰ mo
deſtiam cognoui grauis tibi ĩ nulla re erit ſi & mea cõmendatio
ne & ſua ꝓbitate aſſecutus erit: vti de ſe bñ exiſtimes; om̃ia ſe ad-
deptũ arbitrabiṫ, Vt igiṫ recipias eũ in fidẽ, habeaſqꝫ ĩ nũero tuo
rum te vehementer etiã atqꝫ etiã rogo, Ego que te velle queqꝫ
ad te pertinere arbitrabor omnia ſtudioſe diligenter curabo.

¶ Laudans quendã commendat eum Seruilio. .70.

q Via non eſt obſcura tua in me bñuolentia; ſic fit : vt

multi per me tibi velint commendari. Ego autem tribuo non-
nunqꝫ in vulgus:ſed plerumqꝫ neceſſarijs in hoc tempore. Nam
cũ T. Appio Balbo mihi ſumma familiaritas, neceſſitudoqꝫ eſt,
eius libertũ, T, Appiũ Menandrũ hominẽ frugi & modeſtũ: &
patrono & nobis vehementer probatũ tibi cõmendo maiorem
in modũ, vehementer mihi gratum feceris ſi quibuſcunqꝫ rebus
ſine tua moleſtia poteris ei commendaris, Qđ vt ſatias te vehe-
menter etiam atqꝫ etiam rogo. Vale.

¶ M, T, C, P, Seruilio, S, D.

¶ Petit Auguſium tractari honorifice. .72.

m Vltos tibi cõmẽdem neceſſe eſt qñ oibus nota no
ſtra neceſſitudo eſt; tuaqꝫ erga me beniuolẽtia, Sed
tñ etſi oĩm cã q̄s ꝯmẽdo velle debeo; tñ cũ oibꝰ nõ
mihi eadẽ cã eſt, Titus Auguſius & comes meꝰ fuit illo miſerri-
mo tpe: & oĩm itinerũ: nauigationũ: laborũ: periculorũ meorũ
ſociꝰ Neqꝫ hoc tpe diſceſſiſſet a me: niſi ego ei ꝑmiſiſſem, Quare
ſic tibi eũ cõmẽdo: vt vnũ de meis domeſticis & maxĩe neceſſa-
rijs, pergratũ mihi feceris: ſi eũ ita tractaris: vt is intelligat hãc cõ-
mendationem ſibi magno vſui atqꝫ adiumento fuiſſe. Vale.

¶ M, T, C, P, Philippo, S, D,

¶ Gratulat̃ Philip, de reditu ĩ patriã deinde gratias agit. .74.

g Gratulor tibi ꝙ ex ꝓuĩtia saluũ te ad tuos recepiſti
incolumi fama & repu. Qđ ſi Rome te vidiſſem
coram gratias egiſſem: ꝙ tibi Luuius Egnatiꝰ fami-
liariſſimus meus abſens, L, Oppius pñs cure fuiſſet, Cũ Antipa
tro Derbete mihi nõ ſolũ hoſpitiũ verumetiã ſumma familiari-

tas intercedit, Ei te vehemẽt ſuccenſuiſſe audiui: & moleſte tuli
De re nihil poſſum iudicare niſi illud mihi ꝑſuadeo: te talẽ virũ
mihi temere feciſſe, A te ãt ꝓ vetere noſtra neceſſitudĩe etiã atqꝫ
etiã peto: vt eius filios qui in tua peteſtate ſunt: mihi potiſſimum
condones niſi qđ exiſtimas in ea re violari exiſtimationẽ tuam,
Quod ego ſi arbitrarer nunqꝫ te rogarẽ: mihiqꝫ tua fama mul-
to antiquior eſſet ꝙꝫ illa neceſſitudo eſt, Sed mihi ita perſuadeo:
põt fieri vt fallar: eam rem laudi ſibi potius, ꝙꝫ vituperationi fore
quid fieri poſſet & quid mea cauſa facere poſſis: nam quid velis
nõ dubito, Velim ſi tibi graue nõ erit certiorem me fatias Vale.

¶ M, T, C, Philippo proconſuli, S, D,

¶ Oppiũ & Egnatiũ Philippo commendat. .75.

T ſi nõ dubito ꝓ tua ĩ me obſeruãtia proqꝫ nr̃a ne-
e ceſſitudine quin commendationẽ meam memoria
teneas; tamẽ; etiã atqꝫ etiã eũdẽ tibi, L, Oppiũ fami
liarẽ meũ preſentem: & L, Egnatij familiariſſimi mei abſentis
negotia cõmendo, Tanta mihi cum eo neceſſitudo eſt familiari-
taſqꝫ, vt ſi mea res eſſet nõ magis laborarem, Quapropter mihi
gratiſſimmũ feceris ſi curaris vt is intelligat me a te tantũ amari,
quantũ ipſe exiſtimo, hoc mihi gratius facere nihil potes, Idqꝫ
vt fatias te vehementer rogo. Vale.

M, T, C, T, Titio Titi filio. Lega, S, D,

¶ Vt Auiano in deportando frumẽto Titius cõmodet. .76.

T ſi nõ dubito quin apud te mea cõmẽdatio prima
e ſatis valeat, tñ obſequor homini familiariſſimo, C,
Auiano Flacco cuiꝰ cã oĩa tũ cupio tũ me hercule

etiã debeo. De q & pns tecũ egi diligent cũ tu mihi humanissime
rñdiſti & ſcripſiſti ad te accurate antea, Sed putat ĩtereſſe ſua me
ad te q̃ ſepiſſime ſcribere, Quare velĩ mihi ignoſcas; ſi illi⁹ volũ-
tati obtẽpãs min⁹ videbor memĩſſe ꝯſtãtie tue, A te illud idẽ pe-
to vt de loco q̃ deportet frumẽtũ, & de tpe Auiano cõmodes.
Quorꝫ vtrũq; p eũdẽ me obtinuit triẽniũ dũ Põpei⁹ iſti negotio
p̃fuit, Sũma ẽ ĩ q̃ mihi gratiſſimũ facere poſſis; ſi curarꝭ vt Auia-
nus qñ ſe amari putet me a te amari ſciat, Erit id mihi p gratũ va.

¶ M, T, C, quattuor viris decurionibus, S, D,

¶ Petit amico in obtinendo agro ſubueniendum. .77.

Ante mihi cũ Qu. Hippio cauſe neceſſitudĩs ſunt:
t vt nihil poſſit eẽ cõiunctius q̃ nos inter nos ſumus
Quod niſi ita eſſet; vterer mea ꝯſuetudĩe; vt vobis
nulla in re moleſtus eſſem, Etẽm vos mihi optimi teſtes eſtis q̃
mihi perſuaſũ eſſet; nihil eſſe qđ a vobis ĩpetrare nõ poſſeꝫ nũq̃
me tñ graue vobis eſſe voluiſſe. Vehementer igit̃ vos etiã atq;
etiã rogo: vt honoris mei cã liberaliſſime. C. Valgiũ Hippianũ
tractetis; rẽq; cũ eo faciatis: vt quã poſſeſſionẽ habet ĩ agro Fre
gellano a vobꝭ emptã eã liberã & ĩmunẽ habere poſſit, Id ſi a vo
bis impetraro; ſummo me bñficio veſtro affectũ arbitrabor Va.

¶ M, T, C, Allieno proconſuli, S, D,

¶ Vt Democritum Allienus in amicitiã admittat. .76.

Emocritus Sicyonius nõ ſolũ hoſpes meus eſt, ſed
d etiã q̃ nõ multis cõtigit græcis preſertĩ valde famĩ
aris, Eſt eñ in eo ſũma probitas, ſũmma virt⁹, ſum
ma in hoſpites liberalitas & obſeruãtia; meq; præ ceteris & colit

& obſeruat & diligit, Eum tu nõ modo ſuorũ ciuiũ, verũ pene
Achadie principẽ cognoſces, huic ego tãtummodo aditum ad
tuã cognitionẽ patefacio & mutuo cognitũ per te ipſuꝫ: que tua
natura eſt dignũ tua amicitia atq; hoſpitio iudicabis, Peto igitur
a te vt his literis lectis; recipias eum in tuã fidẽ, Polliceare oĩa
te facturũ mea cauſa. De reliquo ſi id qđ confido fore dignũ cũ
tua amicitia; hoſpitioq; cognoueris, peto vt eũ cõplectare, dili-
gas, in tuis habeas, Erit id mihi maiorem in modũ gratũ. Vale.

M, T, C, Allieno proconſuli, S, D,

¶ Auianum eiuſq; filios Allieno commendat. .80.

T te ſcire arbitror quãti fecerim, C, Auianũ Flac-
e cum & ego ex ipſo audierã optĩo & gratiſſimo ho
mĩe q̃ a te liberaliter eſſet tractatus, Eius filios dig
niſſimos illo patræ; meoſq; neceſſarios, q̃s vnice diligo, cõmẽ
do tibi ſic vt maiore ſtudio nullo cõmẽdare poſſim. C, Auian⁹
in Sicilicia eſt, M, eſt nobiſcũ; vt illius dignitatẽ pñtis ornes: rẽ
vtriuſq; defendas rogo. Hoc mihi grati⁹ in iſta ꝓuintia nihil fa-
cere potes, Idq; vt fatias; te vehemẽter etiã atq; etiã rogo Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtola-rum Familiarium, Liber decimus quartus.

M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Quid ex Therẽntie litteris intellexit. .6.

Ec ſepe eſt cui litteras demus; nec rem habem⁹ vllã
n quã ſcribere velim⁹, Ex tuis litteris; quas ꝓxĩe acce
pi: cognoui p̃diũ nullũ vẽire potuiſſe. Quare vi-
deas velĩ quõ ſatiſfiat ei cui ſcis me ſatis fieri velle, q̃ noſtra ti-

bi gratias agit id ego non miror te mereri: vt ea tibi merito tuo gratias agere poſſit, Pollucem ſi adhuc non eſt profectus ꝙ primum fac extrudas, Cura vt valeas, Idibus Quinti,

¶ M, T, C, Therentie, S, D

¶ Vt Valitudinem ſuam Therentia curet. .8.

I vales bene eſt, ego quidē valeo, Valitudinē tuā
s cures velim diligentiſſime, Nam mihi & ſcriptũ & nunciatũ eſt: te in febrī ſubito incidiſſe, Q; celeriter me feciſti de Cæſaris litteris certiorē: feciſti mihi gratũ, Itē poſt hac ſi quid opus erit; ſi quid acciderit noui, faties vt ſciam Cura vt valeas, Datum .iij. nonas Iunias.

M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Ad eandem de eodem .9.

a D cæteras miſerias acceſſit dolor ex Dolobelle valitudie & Tullie; oīno de oīb⁹ reb⁹, nec qd cōſilij capiā: nec q̃d fatiā ſcio. Tu velim tuā & Tullie valitudinā cures.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Cur non apertius ſcripſerit. .10.

Vid fieri placeret ſcripſi ad Pōponiũ ſeri⁹ ꝙ opor-
q tuit, Cum eo ſi locuta eris intelliges quid fieri velim Apertius ſcribi, qñ ad illũ ſcripſerā, neceſſe nō fuit De ea re & de cæteris rebus ꝙ primũ vel nobis litteras mittas. Valitudinē tuā cura diligenter. Val. viij. Idus Quinti.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Dolet de filie aduerſa fortuna. .11.

I vales bene eſt; ego quidē valeo, Tullia noſtra ve-
s nit ad me pridie idus Iunij: cui⁹ ſumma virtute: & ſingulari hũanitate; grauiore etiā ſum dolore affe-

ctus; non ita factũ eſſe negligentia: vt longe alia in fortuna eſſet atq; ei⁹ pietas ac dignitas poſtulabat. Nobis erat ī animo Ciceronē ad Cæſarē mittere, & cũ eo, Cn. Salluſtiũ. Si ꝓfect⁹ erit, fatiā te certiorem, valitudinē tuā cura diligenter vale. xiiij. calen. quin.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Rogat Therētiā vt ſibi adiumēto ſit ne āt ſibi obuiā vēlat. 12

Vod nos in Italiā ſaluos veniſſe gaudes: perpetuo
q gaudes veli, Sed ꝑturbati dolore animi: magniſq; iniurijs metuo ne id cōſilij ceperimus: qđ non facile explicare poſſimus. Quare quantum potes adiuua, Quid aũt poſſis mihi in mentē non venit, In viā qđ te des hoc tempore nihil eſt: & longũ eſt iter & nō tutũ, Et nō video quid prodeſſe poſſis ſi veneris Vale, Datũ pridie No. nouē. Brũ.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Quid agendum ſit ſcire deſiderat. .13.

Vod ſcripſi ad te ꝓximis litteris de nũtio remittē-
q do que ſit iſtius vis hoc tpe: & quæ cōcitatio multitudinis ignoro. Si metuēdus iratus eſt, quies tñ ab illo naſceť fortaſſe, totũ iudicabis quale ſit, Et qđ in miſerrimis rebus mīme miſerũ putabis: id faties vale, ſeptimo Idus Quīti.

¶ M, T, C, Therentie T, &, CiS, D,

¶ Aperit conſilium. .14.

I vos valetis nos valem⁹, Veſtrũ iam cōſiliũ eſt nō
s ſolũ meũ, qd ſit vobis fatiēdũ: ſi ille Romam modeſte ventur⁹; recte in preſentia domi eſſe poteſtis, Sin homo amens diripiendā vrbem datur⁹ eſt, vereor vt Dolobella ipſe ſatis vobis ꝓdeſſe poſſit, Etiam illud metuo ne iā intercludamini; quum velitis exire non liceat, Reliquum eſt ꝙ

ipſe optime cōſiderabitis, veſtri ſimiles femine ſint ne rome, ſi
eñ nō ſunt, videndū eſt, vt honeſte vos eſſe poſſitis, Quomo-
docūꝗ nūc res ſe habet, mō vt hęc vobis loca tenere liceat, bel
liſſime, vel mecum, vel in noſtris predijs eſſe poteritis, Etiā illud
verendū eſt; ne breui tpe fames in vrbe ſit, His de rebus veli cū
Pompeio; cū Camillo; cū quibus vobis videbit̄ cōſideretis, Ad
ſummā animo forti ſitis, Labienus rem meliorē fecit, Adiuuat
etiam Piſo ꝙ ab vrbe diſcedit; & ſceleris condemnet generū ſu
um Vos mee chariſſime anime ꝗ̄ ſepiſſime ad me ſcribite; & vos
quid agitis & quid iſtic agatur. Quintus pater & fili⁹ & Ruf-
fus vobis ſalutē dicunt, Octauo calen. quin. Minturnis.

¶ M, T, C, Therentie ſue, S, D,

¶ Dicit ſuum immutatum conſilium. .15.

I vales bene eſt; ego quidē valeo. Conſtitueramus
s vt ad te ſcripſeram; obuium Ciceronem Ceſari mit
tere; ſed mutauimus conſilium, quia de illius aduen
tu nihil audiebamus, De ceteris etſi nihil erat noui; tamē quid ve
limus; & quid hoc tempore putemus opus eſſe; ex Sicca poteris
cognoſcere, Tulliam adhuc mecū teneo, Valitudinem tuam cu
ra diligenter. Vale. xij. calen. Quinti.

M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Therentie litteras vehementer expectat. .16.

T ſi eiuſmodi tpa noſtra ſunt; vt nihil habeam qḋ
e aut a te litterarꝫ expectē; aut ipſe ad te ſcribā. Tamē
neſcio quomodo & ipſe veſtras litteras expecto, &
ſcribo ad vos quū habeo qui ferat. Volumnia debuit in te offi-

[illegible] pro nra neceſſitudie me hoc ad
[illegible] & Sulpitium qḋ fecit potuit diligētius facere et
cautius; quanꝗ alia ſunt quæ magis curemus magis doleam⁹.
Que me ita cōſtitiūt vt ij voluerūt qui me de mea ſentētia detru
ſerunt, Cura vt Valeas.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Nullum ſibi eſſe ſcribendi argumentum indicat. .17.

I quid haberē qḋ ad te ſcriberē, facerē id, & plurib⁹
s verbis & ſepius, Nunc que ſunt negotia vides Ego
aūt q̊modo ſim afflictus, ex Lepta & Trebatio po
teris cognoſcere, Tu fac vt tuā & Tullie valitudinē cures Va.

¶ M, T, C, Therentie & Tullie, S, D,

¶ Vt Roma Therentia decedat. .18.

Onſiderādū nobis etiā atꝗ etiā anime mee diligen-
c ter puto quid faciatis, Rome ne ſitis; an mecū in ali-
quo tuto loco. Id non ſolum meum cōſiliū eſt; ſed
etiam veſtrū, Mihi veniunt in mentē hæc, Rome vos eſſe tuto
poſſe per Dolobellam eamꝗ rem poſſe nobis adiumento eſſe,
ſi qua vis, aut ſi quæ rapina fieri ceperint, ſed rurſus illud me mo
uet; ꝙ video omnes bonos abeſſe Roma, & eos mulieres ſuas
ſecum habere. Hæc autem regio in qua ego ſum noſtrorum eſt
tum oppidorum; tum etiam prædiorum; vt & multum eſ-
ſe mecū & quū abieritis cōmode & in noſtris p̄dijs eſſe poſitis.
Mihi non plane ſatis conſtat adhuc vtrū ſit melius, vos videte
quid alię fatiant iſto loco fœmine & ne quum velitis exire non
liceat, Id velim diligenter etiam atꝗ etiam vobiſcum & cum
amicis cōſideretis, Domus & ꝓpūgnacula & prædiū habeat,
Philitio dicetis; & velim tabellarios inſtituatis certos, vt quot-

quotidie aliquas a vobis literas accipia. Maxime aut date opera, vt valeatis: ſi nos vultis valere, viij. calen. Formijs.

¶ M, T, C, Therentie, S, D,

¶ Dicit ſe grauiter angi Tullie valitudine. .29.

i N maximis meis dolorib⁹ excrutiat me valitudo Tullie noſtræ, de qua nihil eſt ꝙ ad te plura ſcribā Tibi eñ æque magne cure eē certo ſcio ꝙ me ꝓpi⁹ vultis accedere, video ita eſſe fatiendū: etiā antefeciſſem: ſed me multa ĩpediuerūt, quæ nec nūc qdē expedita ſūt: ſed a Pōponio expecto litteras q̄s ad me ꝗprimū ꝑferēdas cures velī, da opā vt (valeas, Vale.

¶ M, T, C, Therētie, S, D,

¶ Vt Therentia omnia paret in Tuſculano. .30.

i N Tuſculanū nos vēturos putamus aut nonis: aut poſtridie, Ibi fac ſint oīa parata Plures eñ fortaſſe nobiſcū erūt: et vt arbitror diuti⁹ ibi cōmorabimur Labrū ſi in balneo nō eſt: fac vt ſit, Itē cetera que ſunt ad victū & valitudinē neceſſaria. Vale. iiij. calen. octo. de Venuſio.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum Familiariū Liber Decimus quintus.

¶ M, T, C, Imperatori, S, D, M, Catoni,

¶ Quid ex legatis Antiochi intellexit. .3.

c Vm ad me Legati miſſi ab Anthiocho Cōmageno veniſſent in caſtra ad Iconium ad. iij. nonas ſeptembres, ijq; mihi nūciaſſent regis Parthorū filiū: quo cū eſſet nupta regis Armeniorū ſoror, ad Eufratē cū maxīs Partho rum copijs: multarūq; p̄terea gentiū magna manu veniſſe, Eufratemq; iam tranſire cœpiſſe: diciq; Armeniū regē in Capado-

tiam impetu eſſe facturū: putaui pro nr̄a neceſſitudie me hoc ad te ſcribere oportere, Publice ꝓpter duas cauſas nihil ſcripſi ꝙ et ipſum Comagenū Legati dicebāt ad ſenatū ſtatim nuntios litteraſq; miſiſſe, Et exiſtimabā M, Bibulū ꝓcōſulē qui circiť idus ſextilis ab Epheſo in Syriā nauib⁹ ꝓfect⁹ erat: ꝙ ſcd'os ventos habuiſſet, iam ī ꝓuintiā ſuā perueniſſe, Cui⁹ litteris oīa certiora platū iri ad ſenatū putabā Mihi vt in huiuſmodi re tantoq; bello maxime cure eſt: vt quæ copijs & opib⁹ tenere vix poſſumus: ea manſuetudine & cōtinētia noſtra ſotiorū fidelitate teneam⁹, tu velim vt conſueuiſti nos abſentes diligas & defendas. Vale.

¶ M, T, C, proconſuli, S, D, C, Marcello conſuli deſignato.

¶ Gratulatur Marcello conſulatū adepto. .8.

m Axima ſum letitia affectus: cū audiui te cōſulem factū ee eūq; honorē tibi deos fortūare volo: atq; a te peto ꝓ tua parentiq; tui dignitate adminiſtrari, Nā cū te ſemp dilexi amauiq;: cū mei iā amātiſſimū cognoui ī omi varietate rerū mearū: tū patris tui plurib⁹ bn̄ſitijs; vel defenſus triſtib⁹ tpib⁹: vł ornat⁹ ſecūdis: neceſſe ē vt & ſim tot⁹ vr̄ et eſſe debeā, Cū preſerti matris tue grauiſſime atq; optīe femine maiora erga ſalutem dignitatemq; meam ſtudia: q̄ erant a muliere poſtulanda; perſpexerim, Quapropter a te peto maiorem in modum, vt me abſentem diligas atq; defendas, Vale.

¶ M, T, C, proconſuli, S, D, Caio Marcello conſuli.

¶ Fratri eiuſdem gratulatur de eodem. .6.

m Arcellū tuū cōſulem factū teq; ea letitia affectū eſſe q̄ maxime optaſti; mirum in modum gaudeo

itaq; cum ipſius cauſa: tumq; te omnibus ſecundiſſimis rebus dig
niſſimum iudico, cuius erga me ſingularem beniuolentiã: vel in labore meo vel ĩ honore perſpexi, Totamq; deniq; domum veſtram vel ſalutis: vel dignitatis mee ſtudioſiſſimã cupidiſſimãq; cognoui, Quare gratum mihi feceris: ſi vxori tue Iunie grauiſſime atq; optime fœmine meis verbis eris gratulatus, A te id qđ ſueuiſti peto: me abſentem diligas atq; defendas, Vale.

¶ M, T, C, Imperatori, S, D, Marcel. conſuli deſignato.
¶ Petit offitium Marcelli in conſulem deſignati. .10.

v Vãdo id accidit qđ maxĩe mihi fuit optatũ: vt omniũ Marcellorũ Marcellinorũ etiã (mirificus eñ nominis ac generis veſtri fuit erga me ſp animus) Qñ ergo ita accidit vt omniũ veſtrũ ſtudio tuus cõſulatꝰ ſatiſfacere poſſet ĩ quẽ res mee geſte lauſq; & honos eaꝝ potiſſimũ incideret, peto a te id q̃d facillimũ factu ſit nõ aſpnẽte: vt cõfido, ſenatu, vt ꝗ honorificẽtiſſimũ ſenatuſcõſultũ lr̃is meis recitatis fatiẽdũ cures, Si mihi tecũ minus eſſet ꝗ eſt cũ tuis oĩbꝰ: allegarẽ ad te illos: a quibus intelligis me ꝑcipue diligi, Patris tui bñfitia in me ſũt ampliſſima, Neq; eñ ſaluti mee neq; honori amitior q̃ſq̃ dici põt, Frater tuus quanti me fatiat ſemperq; fecerit: eẽ hoĩem qui ignoret arbitror neminẽ, Domꝰ tua deniq; tota me ſemper omnibꝰ ſummis offitijs ꝓſecuta eſt, Neq; vero tu ĩ me diligendo cuiq; conceſſiſti tuorum, Quare te peto maiorẽ in modũ, vt me per te ꝗ ornatiſſimũ eſſe velis: meamq; & in ſupplicatiõe decernenda: & in ceteris rebus exiſtimationẽ ſat tibi eſſe cõmen-

datum potes. Vale,

¶ M, T, C, Imperato., S, D, Marcel. conſuli deſignato.
¶ Ait ſe Marcello multum obligatum. .11.

q Vante tibi cure meꝰ honos fuerit: et ꝗ idẽ extiteris cõſul in me ornando & amplificãdo: qui fueras ſp cũ parẽtibus tuis: & cũ tota domo: & ſi res ĩpa loq̃bat̃, cognoui tñ ex meorũ oĩm litteris. Itaq; nihil eſt tm̃ qđ ego non tua cauſa debeã facturuſq; ſim non ſtudioſe ac libenter, nã magni intereſt cui debeas, debere ãt nemini malui ꝗ tibi: cui me cũ ſtudia cõia: bñfitia paterna: tuaq; iã añ cõiũxerãt: tñ accidit mea quidẽ ſñia maximũ vinculũ: ꝙ ita rẽp. geris atq; geſſiſti: q̃ mihi carius nihil eſt: vt quãtũ tibi oẽs boni debeant quo minus tantundem ego vnus debeam: nõ recuſem, Quamobrẽ tibi velim: ij ſint exitus: quos mereris: & quos fore confido, Ego ſi me nauigatio non morabitur: que incurrebat in ipſas Etheſias: propediem te vt ſpero videbo. Vale.

¶ M, T, C. Imperato. Lutio Paulo conſuli deſignato, S, D,
¶ Gratulatur Paulo in conſulem deſignato .12.

e T ſi mihi nunq; fuit dubiũ: quin te populus Ro. ꝓ tuis ſummis in rempu. meritis: & ꝓ ampliſſima familie dignitate: ſũmo ſtudio, cũctis ſuffragijs cõſulem facturus eſſet: tñ incredibili letitia ſum affectus: cũ id mihi nũtiatũ eſt: eũq; honorẽ tibi deos fortũare volo: atq; ex tua maiorũq; tuoꝝ dignitate adminiſtrari, Atq; vtinã pñs illũ diẽ mihi optatiſſimum videre potuiſſem: proq; tuis ampliſſimis erga me ſtudijs atq; benefitijs tibi operam meam: ſtudiumq; nauare,

quotidie aliquas a vobis literas

tie caſus eripuit; tñ vt te cōſulē, rēpu. ꝑ tua dignitate gerentē vi
dere poſſim; magnope a te peto vt opā des: effitias; ne qd mihi
fiat iniurie; neue qd tpis ad meū annuū mun⁹ accedat, qd' ſi fece
ris magn⁹ ad tua priſtina erga me ſtudia cumulus accedet Vale.

Marci Tullij Ciceronis Epiſtolarum Familiarium, Liber Decimus ſextus.

❡ M,T,C, Tironi ſuo humaniſſimo & optimo, S,D,

❡ Quid Tironi faciendum ſit inſinuat. .1.

Ide quāta ī te ſit ſuauitas, duas horas Thirei fuim⁹
v Xenomenes hoſpes tam te diligit q̄ ſi vixerit tecū.
Is omnia pollicitus eſt que tibi eſſent opus, facturū
puto; mihi placebat ſi firmior eēs vt te Leucadē deportares vt
ibi te plane cōfirmares, Videbis quid Curio: quid Lyſoni; quid
medico placeat, Volebā ad te Marionē remittere: quē, cum me-
liuſcule tibi eſſet, ad me mitteres: ſed cogitaui vnas literas Mari
onem afferre poſſe; me aūt crebras expectare, Poteris igit̄ & fa
cies ſi diligis me vt quottidie ſit Acaſtus in portu, Multi erūt qui
bus recte litteras dare poſſis: qui ad me libenter ꝑferāt, Equidē
Patras euntē neminē pretermittā, Ego oēm ſpem tui diligēter
curandi in Curio habeo: nihil poteſt illo fieri hūani⁹: nihil noſtri
amanti⁹, Ei te totū trade, malo te paulo valentē: q̄ ſtati imbecil
lum videre, Cura igit̄ nihil aliud: niſi vt valeas: cetera ego cura-
bo: etiam atq; etiā vale, Leucade proficiſcens, vij, idus nouem.

❡ M,T,C, Tironi, S,D,

❡ Tironis ad ſe aduentum deſiderat. .2.

f lius Butrothi ſolliciti eram⁹ de tua valitudīe mirū in
modū: nec mirabamur nihil a te litterarū. his eñ vēt]
iſtuc nō iſtic nauigat̄: q ſi eſſent nos Corcyre nō ſederem⁹, Cu-
ra igit̄ te & ꝯfirma: & cū cōmode & ꝑ valitudinē & ꝑ anni tēp⁹
nauigare poteris ad nos amātiſſimos tui veni. Nemo nos amat
qui te nō diligit, Carus oīb⁹ expectatuſq; venies, Cura vt vale-
as etiā atq; etiā Tiro noſter, Vale, xv, calē, Nouē, Corcyre.

❡ M,T, C, Tironi, S, D,

❡ Teſtatur ſuum in Tironem amorem, .4.

On queo ad te nec libet ſcribere quo animo ſim affe-
n ctus, tñ ſcribo: & tibi & mihi maxime voluptati fore
ſi te firmū q̄primū videro: tertio die abs te ad Alyziā
acceſſeramus: is locus eſt citra Leucadē ſtadia centū viginti, Leu
cade aut teipſum: aut tuas litteras a Marione putabā me accep-
turum, Quantum me diligis tantū fac vt valeas; vel quantum
te a me ſcis diligi, Nonis: Nouem, Alyzia,

❡ M,T,C, Tironi, S,D,

❡ Ex quo loco has ad Tironē dederit litteras: & quo die, .5.

Os apud Alyziā ex quo loco tibi litteras ante dede-
n ramus, vnū diē cōmorati ſumus q̄ Qu. nos cōſecu-
turus nō erat, Is dies fuit none Nouē, Inde ante lucē
ꝓficiſcētes añ diē, viij, id⁹ nouē, has literas dedim⁹ Tu ſi nos oēs
amas et ꝓcipue me mgrm tuū cōfirma te Ego valde ſuſpēſo aīo
expecto: te primū, ſ, deinde Marionē cū tuis litter], oēs cupim⁹
ego ī primis q̄primū te videre: ſed mi Tiro valētē: quare nihil

carere;te valere tua cauſa primū volo:tū mea mi Tiro, Vale,

¶ M, T, C, Tironi, S, D,

¶ Vt valitudinē ſuam Tiro curet & nauigationi cōſolet ,7,

Ertiā ad te hanc epl'am ſcripſi eodē die magis inſti-
t tuti mei tenendi cauſa,quia nact⁹ erā cui darē,ꝗ̃ ꝙ
haberē quid ſcriberē,Igit̃ quātū me diligis:tm̄ ad-
hibe in te diligētie ad tua innūerabilia ī me offitia, Adde hoc qđ mihi erit gratiſſimū oīm,cū valitudis rōnē ; vt ſpero: habueris/ habeto etiā nauigatōis, ī Italiā eūtib⁹ oīb⁹ ad me literas dabis, vt ego eūtē Patras neminē ꝑtermitto,Cura cura te mi Tiro qñ nō cōtigit vt mecū nauigares;nihil ē qđ feſtines:nec qcꝗ̃ cures niſi vt valeas;etiā atqꝫ etiā vale,vij,id⁹ Nouē, Actio veſperi,

¶ M,T,C, Tironi, S, D,

¶ Sollicitus eſt de Tironis valitudine, ,13,

Egipta ad me venit pridie id⁹ Aprilis, Is & ſi mihi
a nūtiauit te plane febri carere;et belle habere:tñ ꝙ ne
gauit te potuiſſe ad me ſcribere curā mihi attulit: &
eo magis ꝙ Hermia , quē eodē die vēire oportuerat,nō vēerat Incredibili ſum ſollicitudine de tua valitudīe:qua ſi me liberaris ego te omni cura liberabo, Plura ſcriberem:ſi iam putarem libēter te legere poſſe,Ingeniū tuum:qđ ego maximi fatio cōſer ad te mihi tibiqꝫ cōſeruādū, Cura te etiam atqꝫ etiā diligēter ,vale, ſcripta iam epiſtola Hermia venit, Accepi tuā epiſtolam vacillantibus literulis;nec mirum tā graui morbo, Ego ad te Aegiptam miſi: ꝙ nec inhumanus eſt: & te viſus eſt mihi diligere:vt is tecū eſſet & cū eo cocum quo vterere, Vale,

¶ Hortatur Tironem ad valitudinē curandā et vt apud ſe ſeruū retinentem retineat , ,14,

Ndricus poſtridie ad me venit ꝗ̃ expectarā,Itaqꝫ ha-
a bui noctē plenā timoribus ac miſerijs,tuis litteris nihi-
lo ſum factus certior quomodo te haberes:ſed tñ ſum
recreatus,ego ōmni delectatiōe literiſqꝫ oib⁹ careo;quas anteꝗ̃ te videro,attigere nō poſſum, medico mercedis quātū poſcit ꝓ mitti iubeto,id ſcripſi ad Mumiū,Audio te aīo angi:& medicū dicere ex eo te laborare,Si me diligis excita ex ſomno tuas litteras hūanitatēqꝫ,ꝓpter quā es mihi chariſſimus,Nunc opus eſt te anīo valere vt corpore poſſis , Id cū tua: tū mea cauſa fatias a te peto,Acaſtū retine quo commodius tibi miniſtret̃,Conſerua te mihi dies promiſſorū adeſt quē etiam repreſentabo ſi adueneris etiam atqꝫ etiam vale,iij, idus April',

¶ M,T,C,Tironi,S,D,

¶ Vt Tiro ad ſe veniat cū bene cōfirmatus fuerit, ,15,

Mnia ad te data mihi putabo:ſi te valentē videro:ſū-
o ma cura expectabam aduentum Menandri:quem ad
te miſeram,Cura ſi me diligis vt valeas ; & cum te be
ne confirmaris ad nos venias vale, iiij,idus April',

¶ M,T,C,Tironi ,S,D,

¶ Deſiderat Tironis literas; eum autem magis, ,19,

Xpecto tuas litteras de multis reb⁹ ; teipſum mul-
e to magis,Demetriū redde noſtrū:& aliud ſi qd po-
tes boni De aufidiano noīe nihil te hortor:ſcio tibi cu
re eſſe ſed cōfice:& ſi ob eam rem moraris: accipio cauſā:ſi te id non tenet, aduola, Literas tuas valde expecto , Vale,

¶ Dicit ſe ægri Tironis valitudine; deinde nonnulla mandat .z6.

Ollicitat, ita viuã, me tua mi Tiro valitudo: ſed con-
s ſido ſi diligentiã qua inſtituiſti adhibueris: cito te fir-
mũ fore, Libros cõpone, videlicet cũ Metrodoro li
bebit quando eius arbitratu viuendũ eſt: cũ Holitore vt videt̃:
tu potes calendas expectare gladiatores: poſtridie redire: & ita
cenſeo verũ vt videbit̃, Cura te, ſi me amas, diligenter,

¶ M, T, C, Tironi, ſ, d, ¶ Tironi dat quedã mãdata, .zz.

Pero ex litteris tuis tibi melius eſſe: cupio certe, Cui
ſ quidẽ rei omni rõne cura vt inſeruias, & caue ſuſpice
ris cõtra volũtatẽ meã te facere: ꝙ non ſis mecũ, me-
cũ es ſi te curas Quare malo te valitudini tue ſeruire ꝗ̃ meis ocu
lis et auribꝰ: etſi eñ et audio te & video libẽter: tñ hoc mlto erit,
ſi valebis, iucũdius, Ego hic ceſſo quia ipſe nihil ſcribo: lego aũt
libentiſſime, Tu iſtic ſi qd librarij mea manu nõ intelligẽt mõ-
ſtrabis, oĩno interpoſitio difficilior eſt: ꝗ̃ ne ipſe qdẽ facile lege-
re ſoleo, De qua primo Cato, De triclinio cura vt facis, Tertia
aderit modo, ne Publius rogatus ſit, Demetrius iſte nũꝗ̃ oĩno
Phalereus fuit: ſed nũc plane Bilienus eſt, Itaq; te do vicariũ: tu
eum obſeruabis, Et ſi verũtñ de illis noſti cetera, Sed tamẽ ſi quẽ
cũ eo ſermonẽ habueris: ſcribis ad me vt naſcat̃ epſe argumen-
tum & vt tuas ꝗ̃ longiſſimas litteras legam, cura mi Tiro vt va
leas: hoc mihi gratius facere nihil potes, Vale,

¶ M, T, C, Tironi, S, D,

¶ Quid a Tirone agi velit, .z4.

e darem lr̃as: & ſi noui nihil erat, eiſdẽ de rebꝰ volui
ad te ſepiꝰ ſcribere: nõ quĩ diffiderẽ diligẽtie tuæ:
ſed rei magnitudo me mouebat: mihi ꝓra & puppis (vt græco
rũ ꝓuerbiũ eſt) fuit a me tui dimittendi: vt ratões nr̃a explicares
Offilio & Aurelio vtiq; ſatiſſiat, a flãma, ſi nõ potes oẽȝ partem
aliquã velĩ extorqueas, In primiſq; vt expedita ſit penſio calen.
Ianuarij: de attributõe cõſities: de repñtatiõe videbis: de dome
ſticis rebus hactenꝰ: de publicis oĩa mihi certa Quid Octauius
Quid Antonius: que hoĩm opinio: quid futurꝫ putes: ego vix
teneor quin accurrã, Sed litteras tuas expecto: & ſcito Balbũ tũ
fuiſſe Aquinij cũ tibi eſt dictũ: & poſtridie Hyrtiũ puto: vtriq;
ad aquas Semas quid egerint Dolobelle procuratores fac vt
admoneantur: appellabis etiam Appiam, Vale.

Cicero filius Tironi, S, D,

¶ Admittens Tironis excuſationẽ rogat vt ſepius ſcribat, .z5.

T ſi iuſta & idonea vſus es excuſatiõe iñ miſſiõis lr̃arũ
t tuarũ: tñ id ne ſepiꝰ fatias rogo, Nã et ſi de reipu. rũo-
ribꝰ & nũtijs certior fio: & de ſua in me volũtate ſemp
ad me ꝑſcribit pat̃: tñ de q̃uis mĩma re ſcripta a te ad me eplã ſp
fuit gratiſſima, q̃re cũ ĩ primis tuas deſiderẽ literas, noli cõmitte
vt excuſatõe potius expleas offitiũ ſcribẽdi ꝗ̃ aſſiduitate lr̃arũ.

M, T, C, Tironi S, D,

¶ Accuſat Tironem negligentiæ. .z9.

Erberaui te cogitationis tacito dũtaxat conuitio: ꝙ
v Faſciculꝰ alter ad me iam ſine tuis litteris perlatꝰ eſt

Nō poteſ [illegible]

Iſqȝ diu & mltis lucubratiōib⁹ cōmētata oratiōe: vide vt ꝓbare poſſit te nō peccaſſe Plane te rogo ſicut olim matrē noſtrā facere memini: q̄ lagenas etiā inanes obſignabat ne dicerent̄ inanes aliq̄ fuiſſe que furtim eſſent exiccate, Sic tu etiā ſi q̄d ſcribas nō hēbis: ſcribo tñ ne furtū ceſſatōis q̄ſiuiſſe videar]. Valde enī mihi ſp̄ et vera & dultia tuis epiſtolis nūciant̄. Ama nos & Vale.

M, T, C, Tironi, S, D,

De conſulibus deſignatis male ſe ſentire ait. .27.

Irificā mihi vberationē ceſſatiōis epl̄a dediſti: nāqȝ

m partī⁹ frat̄ pſcripſerat verecūdia videlicet & ꝓpatiōe ea tu ſine aſſentatōe vt erāt ad me ſcripſiſti, & maxime de cōſulib⁹ deſignatis q̄s ego penit⁹ noui libidinū et lāguor] effeminatiſſimi anī plenos: q niſi a gubernacl̄is receſſerint maximū ab vniuerſo naufragio pīcl̄ū ē. Incredibile ē, q̄ ego illos ſcio oppoſitis Gallorū caſtris in eſtiuis feciſſe, q̄s ille latro: niſi aliq̄d firmius fuerit, ſocietate vitiorū deliniet, Res ē aūt tribūitijs: aut p̄uatis ꝯſilijs mūiēda, Nā iſti duo vix ſūt digni qb⁹ alteri Ceſenā: alteri Coſſutianaꝝ tabernarū fundamenta credas. Te vt dixi fero oculis, Ego vos ad. iiij. calen. videbo, tuoſqȝ oculos, etiā ſi te veniens ī medio foro videro, diſſuauiabor. me ama & Vale.

Finis epiſtolarū Familiarū.

Lipſiæ in ædibus Valentini Schuman.
Anno Saluatoris noſtri. M.D.17.